

Årsrapport 2012

NORGES LUFTSPORTFORBUND

Innhold

Presidentens innledning	4
Styret årsberetning 2012	7
Økonomisk årsberetning	21
Resultatregnskap og balanse 2012 og 2011	25
Revisors beretning	44
Kontrollkomiteens beretning	46
Vedlegg	
1 Ballongseksjonen	48
2 Fallskjemseksjonen	50
3 Hang- og paragliderseksjonen	54
4 Mikroflyseksjonen	58
5 Modellflyseksjonen	62
6 Motorflyseksjonen	78
7 Seilflyseksjonen	84
8 Komiteer, utvalg og internasjonale delegater	85
9 Ansatte	85
10 Klubber tilsluttet NLF med medlemstall	86

Ny ledelse, nye utfordringer og stø kurs

Den første delen av året 2012 ble preget av endringer i ledelsen av Norges Luftsportforbund. Etter en rekrutteringsprosess som ble startet i 2011, overtok John Eirik Laupsa som forbundets generalsekretær etter Tore Båsland den 1. mars 2012.

Båsland hadde da ledet NLF i 14 år gjennom store endringer både økonomisk og strukturelt. Luftsporten var tilsluttet Norges Idrettsforbund (NIF) før Båsland begynte, men i år 2000 ble også de fire gjenværende seksjonene tatt opp i NLF, og dermed i NIF. I 2003 ble Norsk Aero Klubb og Norges Luftsportforbund slått sammen. Dette har skjedd samtidig som det har vært store utfordringer med endringer i ytre rammebetingelser som luftrom, flyplasser og anlegg, samt regelverk for utøvelse av aktivitetene våre. Takket være god jobb under ledelse av Båsland både internt og eksternt, med god relasjonsbygging til sentrale premissgivere, fremstår NLF som et velorganiserte særforbundene i NIF. Forbundet står godt rustet til å håndtere ny utfordringer i fremtiden.

Året 2012 ble preget av Luftforsvarets markering av 100-årsjubileet for Norges første flyvning. Den 1. juni 1912 landet sekondløytnant Hans Fleischer Dons med flyet «Start» på Øra etter en historisk tur på vingene over Oslofjorden fra Borre i Vestfold. Dette ble markert ved en rekke jubileumsarrangementer og flystevner rundt om i hele Norge. NLF var tilstede på alle Luftforsvarets flystevner og markeringer. Norsk flygings historie er et eventyr der tidligere Norsk Aero Klubb, nå Norges Luftsportforbund har spilt en viktig rolle. Vi er stolte over å være en del av denne historien.

Vår nullvisjon om at ingen av våre utøvere skal komme til skade eller omkomme er ikke oppfylt i denne perioden. Vi beklager på det sterkeste at tre personer er omkommet under utøvelse av luftsport i året som har gått. Vi har gode sikkerhetssystemer, men vi kan og må bli bedre. Det jobbes kontinuerlig med forbedring av prosedyrer og rutiner for å redusere antall hendelser og

ulykker innenfor de enkelte luftsportsgrenene. Det er under etablering et sikkerhetssystem for modellflyging. Når det er på plass vil alle seksjonene ha etablert systemer for sikkerhetsarbeid, men det gjenstår å få til en mer enhetlig form og styring. Det er derfor igangsatt et arbeid med å etablere felles rutiner for styring av kvalitets- og sikkerhetsarbeidet. Målet er at dette skal gi bedre resultater for alle våre aktiviteter, for den enkelte klubb og dens utøvere.

Arbeidet med å forberede for nye felleseuropeiske bestemmelser for treningsorganisasjoner (ATO) og nye enkle lisenser (LAPL) har siste del av perioden vært i en avventende og utredende fase parallelt med at detaljene i det europeiske regelverket blir fastlagt. NLF har utredet hvilket handlingsrom regelverket later til å gi og kommet med regelmessige innspill til norske myndigheter med tanke på deres implementering av nytt regelverk. Hvordan sakene løses i våre naboland har også blitt fulgt nøye. Vi vil unngå det som skjedde ved innføringen av nye tekniske bestemmelser, hvor norske myndigheter la strengeste tolkning til grunn, og NLF fant det nødvendig å opprette en egen CAMO for å sikre videre drift av klubb-flyene. I dag vet vi det ble en unødige byråkratisk, og for Norge en meget dyr løsning. Det jobbes nå på europeisk nivå med forenklinger i retning av ordningen for flyvedlikehold som gjaldt før de felleseuropeiske reglene ble innført.

Arbeide med de øvrige satsingsområdene; luftrom, anlegg og miljø er høyt prioritert, og det vises her til fylldig omtale i årsberetningen.

Forbundet har gått med et betydelig underskudd i 2012. Dette skyldes i hovedsak kostnader knyttet til CAMO virksomheten, forberedelse til nye felleseuropeiske lisens og opplæringsbestemmelser, samt inntektssvikt fra forretningsvirksomhetene. Det har vært fokusert på reduksjon av kostnader i administrasjonen, et arbeid som må videreføres med full styrke. Det må jobbes videre med forenklinger og effektivisering for å redusere ressurs-

Presidentens innledning til årsrapport 2012

bruk og kostnader, samtidig som vi må legge en strategi for å møte nye bestemmelser.

Det må fokuseres på finansiering av forbundets drift i fremtiden. Vi kan ikke basere oss på vekst i spillemidlene. Det må sikres en robust økonomi basert på balanse mellom utgifter til aktiviteter og administrasjon på den ene siden og medlemsavgifter og tilskudd fra tippemidlene, uten behov for tilskudd fra ekstern forretningsvirksomhet.

Sommeren 2012 ble det introdusert et nytt tilbud til våre medlemmer. For første gang ble det arrangert en luftsportsuke med deltagelse fra alle forbundets grener. Formålet med arrangementet er å fremme breddeaktivitet ved å inspirere til aktivitet på tvers av luftsportsgrenene gjennom et lavterskeltilbud. Det rettes en stor takk til initiativtageren og til arrangørstaben som bidro til at Luftsportsuka ble gjennomført med stor suksess. Arrangementet vil forhåpentligvis bli et fast innslag på terminlisten fremover.

Når det gjelder toppidrettslige prestasjoner vil jeg nevne at det ble kåret norgesmestere i 27 disipliner i 2012. Den beste internasjonale prestasjonen sto kvinnelandslaget i firerformasjon i fallskjerm for, med VM bronse i Dubai. De er nå ranket som nummer to i Verden etter USA. Gratulerer alle sammen!

Seilflyseksjonens prosjekt "Tilrettelagt luftsport" er det prosjektet som har hatt størst suksess i forhold til rekruttering av funksjonshemmede til luftsport. Prosjektet ble nominert til prisen "Årets Gullegg" som deles ut av Extrastiftelsen Helse og Rehabilitering. Vi har grunn til å være stolte over dette flotte prosjektet og vil videreføre det til andre grener.

Luftsporten har en klar utfordring med en for lav andel av kvinner og unge utøvere. Mange av aktivitetene har begrensninger i den form de

drives i dag, på grunn av minstealder for lisenser og aktiviteter. Her må det være rom for større kreativitet. Det er behov for nytenkning i vår rekrutteringsvirksomhet. Her trengs det innspill for å skape større interesse blant unge og kvinner spesielt. Her vil jeg takke ungdomsutvalget for deres engasjement for representasjon i de ulike seksjonsstyrene. Dette må følges opp med konkrete tiltak i neste periode.

Til slutt vil jeg takke for et godt samarbeid i styret og med administrasjonen i NLF. Videre vil jeg takke for det gode arbeidet som utføres av de tillitsvalgte i både klubber og sentrale verv. Dette arbeidet må videreføres slik at våre medlemmer opplever å være en del av et fellesskap, der de kan drive sin aktivitet og leve ut sine drømmer og samtidig bidra til et positivt, aktivt og sikkert luftsportsmiljø. Det vil styrke vårt fellesskap. I en tid hvor luftfarten i vår region er sterkt preget av økt kommersialisering og mer sentralstyring fra de europeiske luftfartsmyndighetene, blir behovet for en sterk interesseorganisasjon både faglig og politisk klart synliggjort. Behovet for å stå samlet som en luftsportsorganisasjon er sterkere enn noen sinne.

Foto: George Lundberg

President Norges Luftsportforbund

Kvinnelandslaget i firerformasjon tok bronsemedalje under VM i Dubai.
Foto: Gudrun Rokne

Styrets årsberetning 2012

Styrets sammensetning

Luftsportstinget 2011 valgte følgende styre:

President	Arild Solbakken
1. visepresident	Tor Schaathun
2. visepresident	Ann Kristin Bogen

Styremedlemmer

Linda Christine Lilleng	(ungdomsrepresentant)
Mikael Klingberg	(ballong)
Frode Finnes Larsen	(fallskjerm)
Knut K. Nygard	(HG/PG)
Roger Holm	(mikrofly)
Haagen Valanes	(modellfly)
Lars Øyno	(motorfly)
Jan Erik Kregnes	(seilfly)

Varamedlemmer: Tobias Veland (ungdom), Hans Rune Mikkelsen (ballong), Mathias Holtz (fallskjerm), Christer Bonde (HG/PG), Hilde Hognestad (mikrofly), Asle Sudbø (modellfly), Martin Hasselknippe (motorfly) og Ida Mellesdal (seilfly).

Kontrollkomité: Håvard Rognerud (leder), Lars Rasmussen og Marianne Nordli (medlemmer), Siw Gjerstad og Hans F. Wille (varamedlemmer).

Valgkomité: Torolf Paulshus (leder), Eirik Walle (nesleder). Medlemmer: Per Olav Holtebu (ballong), Hans Christian H. Amlie (fallskjerm), Trude Steen (HG/PG), Tor Berg (mikrofly), Jo Grini (modellfly), Line Brøto (motorfly) og Tom Erik Hole (seilfly).

Revisor: Leo Revisjon

Antall medlemsklubber ved årsskiftet: 246

Særkrets: Troms Luftsportskrets, som den eneste. Øvrige luftsportskretser er nedlagt tidligere år.

Tilknytning til nasjonale og internasjonale organisasjoner

Norges Idrettsforbund (NIF)

NLF er medlem av Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) som et fleridrettsforbund. Forbundet har vært representert på en rekke idrettspolitiske og administrative møter i NIFs regi, bl.a. NIFs ledermøte og ekstraordinært idrettsting i Stjørdal i juni hvor president Arild Solbakken, generalsekretær John Eirik Laupsa og assisterende generalsekretær Arne Mathisen møtte.

Forbundet var også representert på kretsting i Hordaland, Møre og Romsdal, Telemark og Rogaland idrettskretser.

Særforbundenes Fellsorganisasjon (SFF)

NLF har vært medlem av SFF siden stiftelsen i 2009. Arild Solbakken og John Eirik Laupsa representerte NLF på SFFs årsmøte i november. Forbundet har for øvrig vært representert på alle medlemsmøtene i SFF.

Folk og Forsvar

NLF er medlem av organisasjonen Folk og Forsvar. Olav F. Aamothe representerte NLF på organisasjonens årsmøte i februar.

Fédération Aéronautique Internationale (FAI)

NLF er medlem av det internasjonale luftsportsforbundet FAI. Arild Solbakken og Arne Mathisen deltok på FAIs General Conference i Antalya, Tyrkia i oktober hvor tidligere president i NLF, Otto Lagarhus, ble gjenvalgt som medlem av FAI Executive Board (styret).

Luftsportspresidenten deltok også på møte for de nasjonale forbundenes presidenter i Lausanne i august.

Alle seksjonene er representert i sine respektive fagkommisjoner i FAI, og NLF har delegater i fagkommisjoner for miljø og luftrom. Oversikt over delegater fremkommer i vedlegg til årsberetningen.

Styrets årsberetning 2012

International Scientific and Technical Organisation for Soaring Flight (OSTIV)

NLF er ved Seilflyseksjonen tilsluttet OSTIV. Organisasjonens kongress var i 2012 i Uvalde, Texas, USA. Norge valgte å ikke sende representant til kongressen.

Europe Air Sports (EAS)

NLF er medlem av EAS som ivaretar luftsportsmiljøenes felles interesser opp mot det europeiske luftfartsorganet EASA og EU. Arild Solbakken og John Eirik Laupsa deltok på organisasjonens årsmøte i Köln i mars.

Seilfly er tilsluttet European Gliding Union (EGU), fallskjerm; European Parachute Union (EPU), mikrofly; European Microlight Federation (EMF), hanggliding og paragliding; European Hanggliding and Paragliding Union (EHPU), motorfly; European Powered Flying Union (EPFU) og EAA Chapter 573 er tilsluttet European Federation of Light Experimental and Vintage Aircraft (EFLEVA). NLF står som medlem i EFLEVA etter avtale med EAA Chapter 573. Samtlige av disse organisasjonene er igjen tilsluttet EAS.

Nordic Coordination Meeting (NCM)

Roger Holm og John Eirik Laupsa deltok på nordiske møtet i Helsingfors i september hvor det møtte representanter fra Danmark, Island, Finland og Sverige, foruten Norge.

Styrets arbeid

Styremøter

Det er avholdt åtte ordinære styremøter hvor 48 vedtakssaker og 68 orienteringssaker er behandlet. Arbeidsutvalget har avholdt ett møte hvor to saker ble behandlet. Styret avholdt i november strategimøte over to dager.

Sentrale oppgaver i styret

Ledelse og organisering av forbundet

Forbundsstyret nedsatte i september 2011 et utvalg for ansettelse av ny generalsekretær. Utvalget besto av 1. visepresident Tor Schaathun (leder), Linda Christine Lilleng, Christer Bonde og Thomas Becke. Becke ba seg senere fritatt fra utvalget og ble erstattet av Lars Øyno.

1. visepresident Tor Schaathun
Foto: Privat

Stillingen ble behørig annonsert eksternt og internt og det kom inn et betydelig antall søkere. Utvalget benyttet eksternt bistand i utvelgelsesprosessen og fremla en innstilling til styret med tre meget kvalifiserte kandidater.

John Eirik Laupsa ble ansatt som ny generalsekretær med tiltrødelse 1. mars 2012.

Strategimøte

På styrets strategimøte i november var det arbeid med å få på plass et sentralt kvalitets- og sikkerhetssystem som var hovedtema. Forbundets eierskap i datterselskapene ble diskutert og det ble lagt føringer for videre avklaringer om forbundets engasjement i selskapene. Arbeidet med de enkelte oppgavene omtales under andre kapitler i rapporten.

Komiteer og utvalg

Forbundsstyret har oppnevnt følgende komiteer og utvalg; ungdomsutvalg, luftromsutvalg, miljøutvalg og hederstegnekommité. Sammenstillingen av utvalgene og komiteen fremkommer i vedlegg til rapporten, arbeidsoppgaver og resultater beskrives under andre kapitler i rapporten.

Styret har oppnevnt John M. Steineger som flymedisinsk rådgiver for forbundet.

Administrasjonen

Forbundets virksomhet administreres fra sekretariatets lokaler i Rådhusgaten 5B i Oslo og fra seilflyriksenteret på Starmoen i Elverum. Leieavtalen i Rådhusgaten løp frem til 31. desember 2012 og en eventuell forlengelse måtte avklares et halvt år før utløp. Etter forhandlinger med eier ble leieavtalen midlertidig forlenget frem til 31. desember 2013 da styret ønsker å vurdere alternativ lokalisering av sekretariatet. Begrenset arkivkapasitet i nåværende lokaler har blitt avhjulpet ved at forbundet har anskaffet en lagerbrakke som fjernarkiv. Brakken er plassert på forbundets anlegg på Starmoen, Elverum.

John Erik Laupsa overtok som forbundets generalsekretær etter Tore Båsland den 1. mars 2012. Båsland fortsatte i redusert stilling som seniorrådgiver frem til 1. oktober. Generalsekretæren leder en stab på totalt 19 personer (16 stillinger/årsverk). Av disse ivaretar 4,8 stillinger fellesoppgaver for NLF sentralt, to stillinger for NLF CAMO og 8,2 stillinger er relatert til seksjonsspesifikke oppgaver.

En oversikt over ansatte og deres arbeidsområder fremkommer i vedlegg til rapporten.

I tillegg har fem personer i perioder vært innleid på prosjektbasis i forbindelse med luftromssaker og enkelte oppgaver for NLF CAMO.

Virksomheten drives i henhold til tingvedtatte planer og målsetninger. Det er godt arbeidsmiljø og det er ikke rapportert noen skader eller ulykker i forbindelse med arbeidet. Virksomheten forurenser ikke det ytre miljø.

Oppfølging av handlingsplanen for tingperioden

Kvalitet og sikkerhet

NLF har en målsetning om ingen alvorlig skadde eller omkomne som følge av utøvelse av luftsport i Norge. Det er med beklagelse vi måtte registrere to fatale ulykker innen fallskjerm og en

innen paragliding i 2012. Det er risiko forbundet med all utøvelse av luftsport, og til tross for langvarig systematisk sikkerhetsarbeid kan dessverre fatale ulykker inntreffe. Disse ulykkene understreker viktigheten av å holde fokus på sikkerhet innenfor luftsport.

John Erik Laupsa, ny generalsekretær i NLF
Foto: Kristian Laupsa

Kvalitet og sikkerhet er fast rapportpunkt på alle forbundsstyrets møter, med en standardisert rapporteringsform for hendelser og ulykker. I tillegg til denne rapporten som frem-

legges av kvalitets- og sikkerhetssjefen, holdes styret direkte informert av den enkelte seksjon i de alvorligste enkeltsakene.

Alle seksjoner har systemer for proaktivt og reaktivt sikkerhetsarbeid. Det jobbes kontinuerlig med forbedring av prosedyrer og sikkerhetssystemer for å minimere risikoen innenfor de enkelte luftsportsgrenene.

I samarbeid med Det Norske Veritas har NLF i 2012 startet arbeidet med en prosessorientert tilnærming til et samlet kvalitetssystem for alle aktiviteter. Systemet skal brukes både i sekretariat og ved utøvelse i alle seksjoner. Denne tilnæringsmåten til et felles kvalitetssystem sikrer gjenbruk av de veletablerte systemene innenfor hver enkelt seksjon.

Styrets årsberetning 2012

Luftrom

Det har vært mye arbeid med luftrom. De stadig strengere kravene til disponering av luftrom har rammet luftsporten rent operativt. Det er et meget godt samarbeid med Avinor. Likevel legger et strengt regelverk premisser som blant annet sikkerhetsanalyser for saker som tidligere har blitt behandlet på bakgrunn av skjønnsmessige vurderinger og tidligere erfaring. Dette medfører langt mer avansert og tidkrevende saksbehandling både i utøvermiljø, hos Avinor og Luftfartstilsynet med tilhørende lengre tidsfrister.

Forsvaret påtok seg på kort varsel å overta øvelsen Artic Tiger våren 2012 fra Portugal. NLF fant Forsvarets behov for luftrom i forbindelse med øvelsen å være langt større enn det som var forenlig med planlagte luftsportsarrangement. Luftfartsmyndighetene begrenset Forsvarets luftromsbruk på henvendelse fra NLF for å gjøre plass til alle arrangementene.

I Østerdalen er luftsporten sterkt presset etter som dette blir et stadig viktigere område for Forsvaret. Både rikssenteret for fallskjerm og seilfly opplever dette sterkt. Spesielt for fallskjerm ble 2012-sesongen vanskeligere enn foregående år. Avtalen mellom NLF og Forsvaret fra 2008 om sameksistensen i luftrommet over Østerdalen har ikke fungert godt nok og det oppleves som den er lite kjent i Forsvaret. I desember mottok NLF et varsel om at Forsvarsdepartementet kommer til å si opp gjeldende avtale som da vil utløpe 31.12.2014. Det signaliseres at man vil forhandle med NLF om ny avtale. Dette har skapt betydelig bekymring for luftsporten i området og NLF går inn i nye forhandlinger med det siktemål å oppnå en bedre og enklere avtale enn den eksisterende.

Forbundet har deltatt aktivt i en prosess som har resultert i at det på forsommeren ble produsert digitale flykart over Norge. En umiddelbar effekt ble mindre luftromskrenkelser.

2011 ble det såkalte «Point Merge» innflygingssystemet til Oslo Lufthavn innført som et resultat av prosjektet «Oslo ASAP» i Avinor. Industrien har innsett at prosjektet i sluttenden ikke oppnådde alle ønskelige resultat da innflygingene er lange i til dels lave høyder, som hverken er kostnadseffektivt eller miljøvennlig. Luftsporten er derfor tilfreds med at det er laget et oppfølgingsprosjekt med navnet HOPE (Harmonisation of OSL Procedures and Environment) som skal revidere innflygingstraseene og forhåpentligvis frigjøre mye av det luftrommet som ble omregulert fra ukontrollert- til kontrollert i 2011 for våre aktiviteter.

Systemet med luftsportsområder i Oslo og Farris TMA fungerer bra og det ble i 2012 gjort enkelte justeringer/optimaliseringer samt at to nye områder ble tatt i bruk.

Prosjektet SNAP (Southern Norway Airspace Project) omfatter hele den fremtidige luftromsstrukturen fra Midt Norge og sydover unntatt områdene på Østlandet som inngikk i Oslo ASAP. NLF følger arbeidet nøye og alle forbundets aktiviteter forsøkes best mulig hensyntatt i alle de innspill forbundets representanter gjør i prosjektarbeidet.

NLF har avgitt hørings svar i mange høringssaker, blant disse er fareområder og restriksjonsområder. Av de viktigste kan nevnes restriksjonsområde ved Jarlsberg flyplass i Torp Kontrollsonen samt fareområde Rødsmoen Skytefelt i Østerdalen.

Miljø

NLF er bevist sitt ansvar for det ytre miljø. Det nedlegges arbeid i regi av administrasjon og tillitsvalgte for å holde oversikt over miljøkonsekvenser knyttet til forbundets virksomhet. Man holder seg oppdatert på relevant forskning og teknologisk utvikling som til en hver tid preger luftfart og luftsport. I løpet av 2012 har tillitsvalgte og ansatte deltatt på kurs og

konferanser i sakens anledning. NLF har også løpende kontakt med sine søsterorganisasjoner og FAI om nyvinninger og endringer i miljøspørsmål.

Regelverk

Det nye felleseuropeiske regelverket for flygebesetningssertifikater og treningsorganisasjoner, EASA Part FCL og Part ORA, trådte i kraft på europeisk nivå 8. april 2012. Det er varslet at regelverket vil bli innført i Norge 8. april 2013, samtidig som overgangsordninger vil gjelde de to første årene.

Det nye regelverket vil endre en rekke av grunnforutsetningene for utøvelse av flere av våre luftsportsgrener. Innenfor motorflyging, seilflyging og ballongflyging vil den nye sertifikatstypen LAPL (Light Aircraft Pilots License) by på nye muligheter, samtidig som innføringen er forbundet med utfordringer for NLF som organisasjon.

Det nye regimet vil ha som konsekvens at alle våre motor- og seilflyskoler må innordnes og godkjennes i henhold til en ny regelverksstruktur. Samtidig vil de tidligere flygebevisene for seilfly og ballong utgå og erstattes med det nye "latterskelsertifikatet" LAPL. Sertifikattypen kommer også til anvendelse for motorflygere som ikke flyr fartøy med høyere avgangsvekt enn 2.000 kg.

Som forberedelse til denne situasjon ble det formelt etablert et prosjekt (Prosjekt ATO/LAPL) i 2011 som et spleiselag mellom NLF sentralt og de berørte seksjoner. NLF har som ambisjon å forvalte flest mulig av prosessene som kreves fram til utstedelse av sertifikatet. Med det EASA-regelverket som eksisterer i dag, taler mye for at selve utstedelsen av sertifikatet bør skje hos Luftfartstilsynet, dette fordi de to organisasjonsformene som kunne gitt NLF utstedelsesmyndighet er lite forenlig med NLFs aktiviteter og intensjon om å drifte en sentral og/eller desentralisert treningsorganisasjon (ATO).

En utfordring i arbeidet med Prosjekt ATO/LAPL er at det fortsatt er en rekke uavklarte forhold rundt videre utvikling og optimalisering av regelverket samt tolkningen og implementeringen av det i de ulike landene. Eksempelvis er det foreslått en ny organisasjonsform («Delegated Entity») som – om den blir innført i regelverket – vil kunne endre NLFs vurdering av situasjonen.

NLF er i løpende dialog med Luftfartstilsynet og Samferdselsdepartementet slik at man kan justere kursen etter hvert som regelverket utvikles.

Anlegg

Et viktig tiltak på anleggsfronten er avtale mellom NLF og Avinor om muligheten for å kunne benytte Avinors flyplasser utenfor åpningstid. Saken har vært bearbeidet i flere år, og formell avtale signert sent i 2011. Det har imidlertid vært vanskelig å få de lokale flyplassjefene til å inngå avtale med de lokale flyklubbene som igjen er nøkkelen til at andre NLF medlemmer skulle kunne benytte den enkelte flyplass. Avinors ledelse arbeider med å få dette på plass, men det trekker ut. Det finnes fortsatt enkelte lokale varianter av avtaler som gir lokale klubber adgang, men det er kun Brønnøysund som i 2012 inngikk avtale i h.h.t. den avtalefestede malen. Saken har høy prioritet i NLF.

I mars 2012 ble det innført parkeringsavgifter på Avinors plasser. I et samarbeid med Samferdselsdepartementet og Avinor ble det avklart at disse avgiftene ikke var ment å ramme våre miljøer. Det ble vedtatt at flyskoler og fly operert i klubb eller av flyklubbmedlemmer er fritatt fra avgiften.

Styringsgruppa for GA-plasser på Østlandet, hvor NLF inngår i et samarbeid med AOPA, EAA og utøvermiljøet på Kjeller, har hatt en jevn høy aktivitet gjennom hele året. Det arbeides med best- og lengst mulig tilværelse for aktivitetene på Kjeller, tilgang til de andre eksisterende flyplassene på Østlandet samt etablering av en avlastnings- og treningsflyplass.

Styrets årsberetning 2012

Aktiviteten på Kjeller organiseres av Kjeller Aero Senter, og til tross for at den formelle leiekontrakten utløp i mars 2011 er det meget god kontakt på alle nivåer i Forsvaret og alt ligger til rette for at Kjeller bør være tilgjengelig for GA så lenge Forsvaret trenger flyplassen.

Det jobbes med utfordringene for å få best mulig tilgang for GA på Rygge. Det er avklart at Forsvaret i fremtiden ikke vil inneha sivil konsesjon og at konsesjonshaver fra 2014 kommer til å være Rygge Sivile Lufthavn. NLF arbeider med å sikre vilkår for GA i ny konsesjon. Dette gjelder både operative vilkår og muligheten for å stasjonere fly. Det ble en stund jobbet med et nytt prosjekt for etablering av en avlastnings- treningsplass i Hobøl, men mot slutten av året viste det seg at det ikke ville nå frem. Derimot synes arbeidet med en slik plass i Aurskog-Høland kommune å ha en god utvikling. Etter innledende møte med

Linda Christine Lilleng, ungdomsrepresentant i styret
Foto: Lars Brede Grøndahl

kommunen i september ble det på slutten av året fra kommunens side invitert til at det skal arbeides videre med prosjektet.

En rekke av medlemsklubbenes modellflyplasser har støtt på ulike utfordringer. Ålesund og Larvik er de mest markerte, men også andre steder rapporteres det om problemer. I Oslo-området har modellflymiljøet tatt aktivt del i et anleggsarbeid som organiseres av kommunen. Det er langt frem og utfordringene står i kø, men det synes å være svært positivt at prosjektene følger anvist fremgangsmåte. For mange av modellflyplassene utover i landet er det et generelt problem at det er lite med formelle avtaler og derigjennom faktiske rettigheter.

NLF har avgitt en uttalelse om viktigheten av Frya Flyplass i Gudbrandsdalen. Plassen var for et par år siden nedleggingsstruet, men med de nye innspillene fra Arbeidsgruppen for Frya Flyplass er det skapt nytt grunnlag for opprettholdelse og videreutvikling.

Hang- og paraglideranlegget på Vågå ble sterkt skadet ved flommen i 2011. Etter vurdering av alternativer ble det besluttet å fortsatt satse på dette anlegget. Anlegget var ferdig rehabilitert til sesongstart 2012. Avløpsanlegget skapte nye utfordringer i sesongen, og til tross for flere tiltak ble anlegget midlertidig stengt, og det måtte for en periode leies inn mobile fasiliteter med de kostnader og praktiske ulemper det medførte.

Etter at det i 2011 ble avklart at ny festekontrakt for fallskjermeriksanlegget på Østre Æra i Åmot Kommune ville kunne etableres, viste det seg å være en rekke formaliteter som måtte på plass før saken kunne avsluttes. I mars måned var imidlertid en ny 50-års avtale gjeldende fra 1. januar 2012 tinglyst. NLF har fått en meget god avtale med grunneieren, Eidsiva Energi. Det betales ingen leie frem til 2022, deretter kun et lavt beløp per år. Det er planer om videreutvikling av anlegget, men ytterligere tiltak

avventes til fremtidig luftromssituasjon er avklaret.

Seilflyriksenteret, Ole Reistad Senter ved Elverum har blitt pusset opp mye gjennom året. Spesielt administrasjonsbygget som har vært aktivt i bruk helt siden åpningen sent på 80-tallet har fått et skikkelig løft. En hytte som har vært privat eiet fra den ble bygget ble overtatt av NLF på sommeren. Denne hytta leies ut på en langtidskontrakt. Nytt bensinanlegg ble påbegynt for et par år siden. Det har oppstått enkelte utfordringer underveis, men det siktes nå mot at det nye anlegget kan åpnes til sesongstart 2013.

Breddeidrett og toppidrett

Generelt om idrettssatsing

Det alt vesentlige av aktiviteten i NLFs klubber kan betraktes som breddeidrett.

Forbundsstyret har i konkurransereglementet delegert til seksjonene ansvaret for utvikling, drift og reguleringen av konkurransevirkomheten. Det arrangeres norgesmesterskap og diverse andre nasjonale mesterskap og konkurranser innen alle NLFs idretter. Alle idrettene har med deltakere jevnlig i nordiske mesterskap, EM og VM.

Seksjonene bestemmer selv om det skal satses på toppidrett. Det er bare Fallskjermseksjonen som satser bevisst på å utvikle toppidrettsutøvere og som benytter seg av kompetanse fra Olympiatoppen og Toppidrettssenteret.

Klubbutvikling

Aktivitetskonsulenten deltar i prosjektgruppe for klubbutvikling innen NIF. Dette som ett ledd i NIFs prosjekt Idrett & ledelse. Han har i løpet av 2012

gjennomført fire startmøter i klubbutvikling og i tillegg foretatt ti klubbbesøk. Prosjektet synes å ha gitt god effekt for de seksjoner som har satset på konseptet.

Tobias Veland, leder i ungdomsutvalget
Foto: Linda Christine Lilleng

Barne-, ungdoms- og rekrutteringsarbeid

Ungdomsutvalget har hatt to møter i 2012. Det årlige «Unge ørner» arrangementet ble integrert i «Luftsportsuka 2012». Noen ungdommer deltok, men det var en helt klar tilbakegang i antall deltakere i forhold til samlingene som kun har vært for ungdom. Ungdomsutvalget har i 2012 valgt å bruke sine resurser til å markedsføre og informere om luftsport for ungdom. Dette

er gjort ved å delta på alle markeringene av norsk luftmakts 100 års jubileum, samt en del andre arrangementer. Her har det vært god respons og rapporten til ungdomsutvalget viser at utvalgets medlemmer er fornøyd med denne kampanjen. Effekten av dette arbeidet forventes å komme i 2013 – 2014.

Seilflyseksjonen har gjennomført en rekke tiltak for å stimulere unge seilflygere til å utvikle sine ferdigheter, særlig som konkurranseflygere. Fallskjermseksjonen har gitt økonomisk støtte til unge talenter i formasjonshopping og har støttet klubber som har program for utvikling av unge konkurransehoppere. Modellflyseksjonen har støttet unge deltakere i NM og for deltakelse internasjonalt, samt gitt økonomisk støtte til klubber som rekrutterer unge utøvere. Motorflyseksjonen har gjennomført kurs for unge konkurranseutøvere.

Til tross for disse tiltakene registrerer forbundet en liten tilbakegang i antallet unge medlemmer fra 2011 til 2012.

Styrets årsberetning 2012

Forbundet satte som mål i langtidsplanen 2011 – 2014 å øke kvinneandelen i medlemsmassen fra 10,6 % til 12 % i løpet av to år. I 2011 økte andelen til 11,2 %, men sank igjen til 11,0 % i 2012. Arbeidet med å rekruttere og engasjere flere kvinner vil fortsette.

Integrering av funksjonshemmede

Avhengig av graden av og hvilken funksjonshemming man har, vil det være mulig å utøve de fleste former for luftsport, forutsatt at utstyret og forholdene for øvrig tilpasses og tilrettelegges for dette. NLF har påtatt seg ansvar for å tilrettelegge for at funksjonshemmede kan utøve luftsport.

Aktivitetskonsulentene har integrering av funksjonshemmede som et av sine arbeidsområder. Han har deltatt på en rekke konferanser om temaet. Integrering er en fast post på programmet ved klubbesøk. Det er avholdt en del arrangementer sammen med ulike organisasjoner, blant andre Norges Funksjonshemmedes Landsforbund som det er opparbeidet et godt samarbeide med. Utfordringene ligger ikke først og fremst hos NLF med tanke på ressurser, men det å få tak i brukere. Det er derfor nødvendig å bruke mye ressurser og tid på informasjonsarbeid.

Seilflyseksjonens prosjekt "Tilrettelagt luftsport" er videreført i 2012, og er det prosjektet som desidert har hatt størst effekt i forhold til rekruttering av funksjonshemmede til luftsport.

Forbundets forretningsdrift

Norsk Aero A/S

Norsk Aero AS, som eies 100 % av NLF, selger tjenester, materiell og utstyr til forbundets klubber og medlemmer, samt til andre kunder. Styret for Norsk Aero AS har i 2012 bestått av Frode Finnes Larsen (styreleder), Øyvind Ellefsen, Stein Erik Lundblad og John Eirik Laupsa. Daglig leder er Øyvind Tollefsen, som også er leder av distribusjonsavdelingen. Frode Johansen leder av-

deling Pilotbutikken (tidligere NAK-Shop). Totalt har selskapet 3 ansatte (2,6 årsverk).

Norsk Aero AS har i 2012 hatt et utfordrende år. Etter snuoperasjonen i 2011 går trykk og distribusjon godt i pluss, mens Pilotbutikken går tilsvarende i minus.

På den positive siden, ble det i 2012 landet en langsiktig avtale med Avinor som sikrer volum i trykkeriet. Det er også inngått en spennende samarbeidsavtale med Norsk Flygerforbund og det er gjennomført en samling med alle nordiske pilotbutikker. Det har vært et samarbeid med Sintef Bedriftsutvikling om hvordan Pilotbutikken kan løftes.

På den andre siden, ser vi en generell nedgang i etterspørselen på både trykk/distribusjon og de tradisjonelle produktene til Pilotbutikken (kart, gps, bøker). En del av den tapte omsetningen er erstattet med nye kundegrupper eller nye produktområder. Siste del av 2012 ble kjørt med en svært krevende likviditetssituasjon.

Styret NLF satt i gang en vurdering av eierstruktur i Norsk Aero AS. Dette arbeidet er gjort som ledd i en vurdering av NLF sine kjerneaktiviteter, og har ikke bare sammenheng med dårlige resultater i Norsk Aero AS de siste årene. Endelig beslutning ventes i løpet av 2013.

Som et ledd i vurdering av forbundets engasjement i Norsk Aero AS, er det utført en verdigrundvurdering av selskapet. Det er foretatt ekstraordinære avskrivninger som gjør utslag på resultatet for 2012. Verdien av aksjekapitalen er nedjustert i NLF sin balanse.

Luftfartsskolen A/S

Luftfartsskolen AS eies av NLF, med daglig leder som minoritetsaksjonær. Skolen tilbyr teoriundervisning for flygerutdanning på alle nivåer. I samarbeid med bl.a. flyskoler i USA tilbyr man en komplett trafikkflygerutdanning til både fly og

helikopter. I skolens lokaler i Oslo tilbys elevene instrument- og multicrew trening i flysimulator sammen med teoriundervisning til PPL-, IR-, CPL- og ATPL-teori.

Thor Alvik er daglig leder av skolen med Kjersti Melling som skolesjef og faglig ansvarlig. Skolen har seks heltidsansatte. Et 30-talls faglærere og annet støttepersonell utfører arbeid for skolen som selvstendig næringsdrivende.

Luftfartsskolens styre var etter generalforsamlingen i 2012: Otto Lagarhus (styreleder), Christer Bonde, Martin Hasselknippe, Harald Orlie, Marie Jore Ritterberg og Marius Døcker.

2012 har vært et både utfordrende og innholdsrikt år for skolen.

Skolen har feiret 40-årsjubileum og avholdt stor jubileumsfest med et 60-talls innbudte gjester fra de fleste flyselskap og luftfartsforetak innen norsk luftfart.

Det har gjennom året vært jobbet med flere større prosjekter. Skolen har bl.a. utviklet og implementert helt nytt administrasjonssystem (LADS) og jobbet med nyutvikling av ny undervisningsplattform tilpasset smarttelefon og lesebrett.

Motorflyseksjonen og Luftfartsskolen har i 2012 inngått en fremtidsrettet og konstruktiv samarbeidsavtale for å ivareta og stimulere privatflygerutdanningen og rekrutteringen i de kommende år.

Skolens samarbeid med de tre internasjonale partnerne Phoenix East Aviation, Hillsboro Aviation og CAE, henholdsvis fly- / helikopter-skole og verdens ledende simulatoraktør har bidratt til skolens inntjening.

Skolen har derimot tappt både markedsandeler og renomme som følge av Luftfartstilsynets

kontroversielle praksisendring og manglende informasjon til markedet gjeldende kreditering av amerikanske trafikkflysertifikater fra de nevnte partnerskolene.

Regnskapsmessig har 2012 gitt en omsetning noe høyere enn budsjettert og et resultat noe lavere enn budsjettert. Resultatet er en nedgang i forhold til foregående år. Dette med bakgrunn i stagnasjon/nedgang i både i privat- og trafikkflygersegmentet. Det forventes likevel at skolen kommer ut med et tilfredsstillende regnskapsresultat.

I likhet med Norsk Aero AS er også Luftfartsskolen AS gjenstand for vurdering i forhold til forbundets kjerneaktiviteter, og det forventes en beslutning i løpet av 2013.

Kommunikasjon

Web prosjektet

Leverandør og vert for NLFs webside NCR Systems AS gikk konkurs i juni 2012. Dette skjedde uventet, og på et tidspunkt hvor gjenstående arbeid ikke var ferdigstilt. Klubbweb ble derfor utsatt til en ny partner ble funnet. Grunnet kapasitetsproblemer var websiden flyttet til ny vert – iSky AS i Oslo. Denne bedriften hjalp til med drift og lett vedlikehold i perioden hvor NLF stod uten leverandør, slik at drift og backup var sikret.

For å beslutte hvem som skulle ta over oppgavene, som tidligere var ivarettatt av NCR, ble det igangsatt en prosess hvor tre ulike leverandører ble vurdert. Valget falt på firmaet Noop AS i Oslo. De rettet straks opp en rekke alvorlige sikkerhetsproblemer. Dette fungerer nå tilfredsstillende, slik at alle NLF-medlemmer kan logge inn på websiden og på debattforumet med sitt medlemsnummer og personlige nøkkel. Noop tok seg deretter av videre utvikling slik at gjenstående arbeid fra fase 1 ble ferdigstilt. Fase 2 med klubbweb ble utsatt til 2013.

Styrets årsberetning 2012

Arbeid med å konvertere innhold fra Mikroflyseksjonens webside, som tidligere ikke har delt plattform med resten av NLF, ble iverksatt parallelt. Mikroflyseksjonen har således fått bidra med sine tilbakemeldinger til websidene, slik at alle seksjoner nå er fornøyd med funksjonaliteten. Mikroflyseksjonen vil gå over til felles løsning første kvartal 2013.

Utgivelse av medlemsblader

NLF ved seksjonene utgir hele fem forskjellige medlemsblader; Flynytt (motorfly og mikrofly), Fritt Fall (fallskjerm), Fri Flukt (hang- og paragliding), Modellflyinformasjon og Seilflysport. Bladene kommer ut med fra fire til seks nummer per år. Flynytt er det eneste av bladene som distribueres via Interpress Norge AS og selges i kiosker og butikker.

Eksterne relasjoner og samarbeid

Det har vært avholdt to kontaktmøter med den nye luftfartsdirektøren Stein Erik Nodeland, som tiltrådte i august. Også med Samferdselsdepartementet har det vært god kontakt hvor det har vært avholdt to kontaktmøter. I Avinor deltar general-

sekretæren fast både i flysikringsdivisjonens Operativt Forum og i Divisjonsforum.

I 2012 ble «Norsk luftmakt 100 år» markert ved en rekke arrangement hvor NLF enten var deltagende eller invitert som gjester. I tillegg til alle flydager og flystevner deltok NLF ved markeringene i Borre og Horten, Oslo rådhus og på Kjeller/Lillestrøm.

Etter anmodning fra Norsk Luftfartsmuseum om at NLF skulle delta i museets styre, ble Rolf Liland oppnevnt som styremedlem, med Ståle Novik som varamedlem.

Service til klubbene

Medlems- og lisensregister (MeLWin)

NLF fører et sentralt medlemsregister og innkasserer kontingenter for samtlige tilsluttede klubber. Medlemsregisteret er integrert med forbundets lisensregister og inneholder også opplysninger om klubbens tillitsvalgte etc. MeLWin benyttes også som register for alle norske mikrofly. Et register NLF fører på vegne av myndighetene.

NLF jobber kontinuerlig for å gjøre medlemsdataene tilgjengelige for klubbene på et format klubbene enkelt kan benytte i sin administrasjon. I 2012 ble det etablert rutiner som gjør det mulig for bookingprogram som er godkjent av NLF å hente medlemsdata direkte fra MeLWin. Det er inngått avtale med leverandørene av MeLWin Booking og myWebLog om slik tilgang på bestemte betingelser. Klubber som benytter en av disse programmene og ønsker at leverandøren skal ha tilgang til klubbens data kan åpne for dette via klubbarkivarfunksjonen på internett.

Medlemsregisteret benyttes også for å gi tilgang til publisering og vedlikehold av innhold på www.nlf.no. På den måten slipper man å forholde seg til mer enn sitt medlemsnummer og sin kode for det aktuelle kalenderår for alle NLF-systemer.

NLF CAMO

Etter planen skulle NLF-CAMO i 2012 være kommet frem til ordinær drift og de opprinnelige budsjetter tilsa at investert kapital skulle begynne å gi økonomisk avkastning. Det er ikke på noen måte et grunnlag for overskuddsdrift med nåværende organisering, og de krav som stilles til en norsk CAMO-organisasjon for fly i vårt segment. Det er da tatt utgangspunkt i at prisnivået for flyene i NLF CAMO ikke kan heves i særlig grad. Dette ville bryte med hva som er blitt kommunisert tidligere og ikke minst hvilket prisnivå de utenlandske CAMO-organisasjonene, som er i det norske markedet, har lagt seg på. NLFs ledelse har på denne bakgrunn vurdert muligheten for å legge ned NLF CAMO i nåværende form.

Det er imidlertid klare signaler fra EASA om at regelverket vil bli endret og at det muligens allerede i løpet av 2013 vil være store endringer som muligens ikke ville kreve systemer på nivå med kravene som gjelder i dag. Flyeierne som har gått sammen og gitt økonomisk grunnlag for etableringen av NLF CAMO bør om mulig gis mulighet til å forbli i nåværende system frem

til eventuelle nye regler blir innført. Derved har NLF så langt valgt å opprettholde virksomheten til tross for at nåværende organisering ikke kan gi økonomisk bidrag, men drift med underskudd over lang tid vil heller ikke være aktuelt.

Til og med 2012 har NLF CAMO kun tilbudt såkalt kontrollert miljø. I et brev utsendt i desember har flyeierne i ordningen blitt tilbudt å overføre fly til ukontrollert miljø. For eiere med god flyteknisk kompetanse kan ukontrollert miljø være et alternativ. I ukontrollert miljø er det flyets eier og operatør som selv må sørge for å følge opp det administrative arbeidet som må kontrolleres årlig ved inspeksjoner. Fly som går i ukontrollert miljø medfører langt mindre jobb for CAMO-organisasjonen, men også inntektene blir tilsvarende lavere. Det synes som om kun et fåtall flyeiere velger å gå over i ukontrollert miljø.

Ved årets utgang er man spent på om det innføres nye regler, hva endringene medfører og når det gjøres effektivt. Virksomheten kan ikke drives i

2. visepresident Ann Kristin Bogen er initiativtager til luftsportsuka
Foto: John Kristian Dahl

Styrets årsberetning 2012

nåværende form svært lenge, men forhåpentligvis vil nye regler redusere kravene slik at også NLFs organisasjon på området kan reduseres og derigjennom oppnå en sunn økonomi.

Aktivitet i forbundsseksjonene

Seksjonsstyrene utarbeider årsberetninger om aktivitet i seksjonene som inngår som vedlegg til forbundsstyrets årsberetning:

Ballongseksjonen	vedlegg 1
Fallskjermseksjonen	vedlegg 2
Hang- og paragliderseksjonen	vedlegg 3
Mikroflyseksjonen	vedlegg 4
Modellflyseksjonen	vedlegg 5
Motorflyseksjonen	vedlegg 6
Seilflyseksjonen	vedlegg 7

Luftsportsuka 2012

Arrangementet ble gjennomført på Starmoen i tiden 18. – 22. juli. Ideen med luftsportsuke som et årlig arrangement ble fremmet av forbundets visepresident Ann Kristin Borgen på styrets strategi-samling på høsten 2011. Hun var prosjektleder, fra idéen ble skapt til uka var gjennomført med stor suksess. Alle forbundets seksjoner deltok med aktiviteter, og det ble knyttet nye vennskapsbånd på tvers av grener. Det ble mye sosialt i tillegg til allsidig luftsport. Norgesmesterskap ble gjennomført i mikroflyging, det var modellflyskole for de yngste og fallskjermhopp ble utført fra varmluftballong. Alle deltakerne reise hjem med et stort smil om munnen og det er lagt til rette for at luftsportsuka har kommet for å bli.

Resultater og hedersbemerker

Konkurransesaktivitet

Med unntak av ballong har det vært avholdt norgesmesterskap innen samtlige seksjoner og det er kåret norgesmestere i 27 disipliner.

H.M. Kongens pokal

NLF har årlig to kongepokaler til disposisjon.

Pokalen går på omgang mellom seksjonene i henhold til fastsatt plan.

Den ene pokalen ble vunnet av laget «42 FF» med Derek Broughton, Marius Sotberg og Bent Onshus, Kjevik Fallskjermklubb, som vinnere av NM i fallskjerm, friflyging.

Den andre pokalen var satt opp i NM i seilflyging, men grunnet lavt antall deltakere ble pokalen ikke utdelt.

Internasjonale resultater

Det norske kvinnelaget i firerformasjon tok bronse under VM i fallskjerm som ble avholdt i Dubai i november. Laget består av Trude Sviggum, Sissel Finseth, Ellen Buchardt, Kristine Willadsen og Gudrun Rokne (kamera). Laget "42 Freeway" med Derek Broughton, Bent Onshus og Marius Sotberg (kamera) kom på fjerdeplass i friflyging.

Hedersbevisninger

NAKs sølvmedaljer er tildelt Bjarne Eskestrand og Hans Christian Heer Amlie. NAKs gullnål er tildelt Tone D. Bergan, Einar Hagerup, Bjørn Østrem, Olav Vik og Leif R. Olsen.

Seksjonshederstegn er tildelt Ivar Dyrdal (motorfly), Henning Lundstrøm (seilfly) og Olaf Olsen (fallskjerm), Jan Lødner (modellfly) og Hermod Trana (mikrofly).

Det norske kvinnelaget i firerformasjon tok bronse under VM i fallskjerm i Dubai.
Foto: Pål Bergan

NORGESMESTERSKAP 2012

Fallskjerm

FS-4 - formasjon	DeLand Norgies, Tønsberg Fallskjermklubb
FS-4 – rekrutt	KFP, Tønsberg Fallskjermklubb
FS-8-formasjon	Norgies 8, Tønsberg Fallskjermklubb
Friflyging	42 Free Fly, Kjevik Fallskjermklubb
Friflyging-rekrutt	Epiphany, Tønsberg Fallskjermklubb
Canopy Piloting	Håvard Flaatt, Voss Fallskjermklubb
Presisjon	(Ikke avholdt)

Hang- og paragliding

Hanggliding – kl. 1	Nils Aage Henden, Jetta Luftsportsklubb
Paragliding – åpen klasse	Rolf Dale, Bergen Hang- og paragliderklubb
Paragliding – akro	Kjartan Andvik, Gulen Luftsportsklubb

Seilflyging

Klubbklasse	Kato Kvitne, Os Aero Klubb
Åpen klasse	Ole John Aske, NTH Flyklubb
Sportsklasse	Arne Martin Güettler, Drammen Flyklubb
Juniorklasse	(Ikke gyldig mesterskap)
Akroflyging	(ikke avholdt)

Motorflyging

Akroflyging	Thore Thoresen, Aerobatic Club of Norway
Presisjonsflyging	Kurt Norevik, Bergen Aero Klubb

Mikroflyging

Mikroflyging	Petter Strømme og Kurt Norevik, Bergen Aero Klubb
--------------	--

Modellflyging

F1A – friflukt	Anders Klemetsen, Ørnen Modellflyklubb
F1B – friflukt	Vegar Nereng, Ørnen Modellflyklubb
F1H – friflukt	Vegar Nereng, Ørnen Modellflyklubb
F2B – linekontroll	Clamer Meltzer, Trondheim Modellflyklubb
F3A – R/C motor	Ola Fremming, Tønsberg Modellflyklubb
F3B – R/C seil	(ikke avholdt)
F3C – helikopter	Jon Roger Thomassen, Forus RC klubb
F3F – R/C seil	Espen Torp, Forus RC klubb
F3J – R/C seil	Jo Grini, Valdres Flyklubb
F3J – R/C seil lag	Valdres Flyklubb v/ Jo Grini, Fredrik Grini og Aril Røsvik
F3J – R/C seil junior	Fredrik Grini, Valdres Flyklubb
F4C – skala	Per Iversen, Bærum Modellflyklubb
F3K – Kasteglider	Lars Petter Eriksen, Gullknapp Modellflyklubb

Blériot XI over Aker Brygge under oppvisning
Norsk militær luftmakt 100 år.
Foto: Dan Kenneth Reinli

Økonomisk årsberetning 2012

Innledning

Norges Luftsportsforbund (NLF) er et fleridrettsforbund tilsluttet Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) som et særforbund. NLF organiserer følgende idretter under fellesbetegnelsen luftsport; ballongflyging, fallskjermhopping, hanggliding og paragliding, mikroflyging, modellflyging, motorflyging og seilflyging. De enkelte idrettene er organisert i seksjoner. Virksomhetene drives av tilsluttede klubber over hele landet. Forbundet har sitt sekretariat i Oslo, og eier og driver tre rikssentere for henholdsvis fallskjerm i Rena, for hanggliding og paragliding i Vågå og for seilflyging i Elverum.

Antall medlemmer ved årsskiftet

Forbundet har ved årsskiftet 246 tilsluttede klubber. En ny klubb ble tatt opp i forbundet i 2012, mens to klubber er sammensluttet med annen klubb tilsluttet NLF.

216 av de 246 tilsluttede klubbene organiserer kun en av forbundets aktiviteter. 30 klubber er organisert med grupper for to eller flere aktiviteter. I tabellen under kan man se hvordan gruppene i de 30 klubbene fordeler seg på de forskjellige aktivitetene slik at det dannes 288 enheter.

Klubbene kan i henhold til NLFs lov organiseres i særkretser der man finner det formålstjenelig. NLF har kun en særkrets, Troms Luftsportskrets.

Klubbene hadde ved siste årsskiftet totalt 17 885 medlemskap. Dette er en tilbakegang med 126 medlemskap, eller -0,7 % i forhold til 2011.

1.973 kvinner er medlemmer i klubbene ved årsskiftet. Dette er en tilbakegang med 44 (-2,2%) siden forrige årsskifte. Kvinner utgjør 11,0 % av den totale medlemsmassen. Fallskjerm har her den største kvinneandelen med 27,9 %, mens modellfly kun har 0,7 % kvinner.

Miljø

Det er et godt arbeidsmiljø i forbundets sekretariat og det er ikke rapportert om skader eller ulykker i forbindelse med arbeidet. Virksomheten forenser ikke det ytre miljø.

Sykefravær

For de ansatte var det et sykefravær på 1,05 %.

Likestilling

Av de 19 ansatte er det fire kvinner.

Årsregnskap

Årsregnskapet for NLF samlet viser et underskudd på 1.564.452 kroner, mot fjorårets underskudd på 143.927 kroner.

I budsjettet for 2012 var det lagt inn enkelte forutsetninger for inntekter og reduksjon av

	Antall klubber	Fordeling av gruppene	Totalt ant enheter
Klubber med grupper	30		
Motorflyklubber/grupper	37	23	60
Seilflyklubber/grupper	13	13	26
Modellflyklubber/grupper	73	12	85
Mikroflyklubber/grupper	27	20	47
HG/PG klubber/grupper	44	4	48
Fallskjermklubber	21		21
Ballongklubb	1		1
Total	246		288

Økonomisk årsberetning 2012

Antall medlemmer i klubbene per 31.12 fordelt på forbundets aktiviteter:

	2012	2011
Ballongmedlemmer	22	24
Fallskjermedlemmer	5 336	5 305
HG/PG medlemmer	2 476	2 409
Mikroflymedlemmer	1 496	1 452
Modellflymedlemmer	3 690	3 805
Motorflymedlemmer	3 720	3 828
Seilflymedlemmer	1 134	1 179
Direktemedlemmer *)	11	12
Total	17 885	18 014

*) Direktemedlemmer er personer som på 50-tallet betalte et livsvarig medlemskap i Norsk Aero Klubb. Direktemedlemmer teller ikke med som medlemmer i klubber tilsluttet NIF – slik at antallet medlemskap blir 17 874.

Medlemskap per 31.12.2012 fordelt på kjønn og aldersgrupper:

	0 – 5	6 – 12	13 – 19	20 – 25	26 +	Sum	%
Kvinner	10	21	195	519	1 228	1 973	11,0
Menn	25	99	596	1 675	13 506	15 901	89,0
Total	35	120	791	2 194	14 734	17 874	
% av total	0,2	0,7	4,4	12,3	82,4		

kostnader for NLF sentralt, inklusiv NLF CAMO og prosjekt ATO/LAPL, som det ikke var mulig å oppnå. Det er disse områdene som i sum utgjør det store avviket fra det budsjetterte underskuddet på 190.000 kroner.

På inntektssiden var det forutsatt 1,2 millioner kroner i utbytte fra forretningsvirksomhetene, mens resultatet ble 795.455 kroner. En nøktern vurdering av aksjeverdien for Norsk Aero AS medførte en nedskrivning av aksjeverdien og dermed en ikke budsjettert kostnad på 400.000 kroner. NLF CAMO var forutsatt å gi et overskudd på 100.000 kroner, med resultatet ble et underskudd på 562.840 kroner.

Mesteparten av oppgraderingen av seilflyriks-senteret på Starmoen var planlagt utført og budsjettert for i 2011, men ble utført i 2012, hvilket førte til Seilflyseksjonens underskudd på 757.472 kroner i 2012 etter et betydelig overskudd i 2011.

Fra spillemidlene fikk NLF tildelt fra NIF et ordinært rammetilskudd på 3.896.237 kroner (post 2 midler). Av disse midlene fikk seksjonene stilt til disposisjon følgende andeler til drift av sine idrettsaktiviteter: Fallskjermsseksjonen 529.230 kroner, Hang og paragliderseksjonen 332.402 kroner, Seilflyseksjonen 212.164 kroner, Motorflyseksjonen 362.697 kroner, Modellflyseksjonen 396.786 kroner, Mikroflyseksjonen 207.959 kroner og Ballongseksjonen 5.000 kroner.

Det vises her til seksjonenes årsrapporter.

NLF fikk videre tildelt 437.135 kroner til utviklingsorientert ungdomsidrett som ble fordelt til prosjekter i Fallskjermseksjonen med 151.641 kroner, Hang- og paragliderseksjonen 61.314 kroner, Seilflyseksjonen 157.852 kroner og Modellflyseksjonen 66.329 kroner.

Av post 3 midlene (barn, ungdom og bredde) fikk NLF tildelt 480 000 kroner, hvorav 40.000 kroner øremerket aktivitet for funksjonshemmede.

Etter søknad for regnskapsåret 2011 fikk NLF tildelt 1.162.351 kroner i momskompensasjon via NIF. Tildelingen er fordelt i henhold til søknadsgrunnlaget slik; NLF sentralt 407.865 kroner, Ballongseksjonen 193 kroner, Fallskjermseksjonen 162.957 kroner, Hang- og paragliderseksjonen 59.779 kroner, Mikroflyseksjonen 57.281 kroner, Modellflyseksjonen 38.265 kroner, Motorflyseksjonen 153.654 kroner, Seilflyseksjonen 160.350 kroner, NLF CAMO 118.773 kroner og NLF ATO/LAPL 3.234 kroner.

Over Justisdepartementets budsjett mottok NLF 650 000 kroner i driftsstøtte til den frivillige søk og redningstjenesten i regi av NAKs Flytjeneste.

Det vises her til årsrapport fra Motorflyseksjonen.

Det vises for øvrig til de enkelte seksjoners resultater i regnskapet. Driften av forbundets riksanlegg fremkommer som egne resultatsentra under Fallskjermseksjonens, Hang og paragliderseksjonens og Seilflyseksjonens resultater. Driften av NAKs Flytjeneste fremkommer i Motorflyseksjonens resultater.

Styret foreslår at underskuddet på 1.564.452 kroner belastes egenkapital. Etter denne disponeringen utgjør forbundets frie egenkapital 7.041.795 kroner. I tillegg har forbundet 3.616.092 kroner i øremerkede fonds.

Lov

Norges Luftsportforbund har en lov som er i tråd med lov for Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité, og den økonomiske årsberetningen er avgitt i tråd med regnskapsloven.

Fortsatt drift

Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av forbundets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. Av den grunn mener styret at det er grunnlag for fortsatt drift, og regnskapet er avlagt under denne forutsetning.

Oslo, 11. mars 2013

Arild Solbakken
president

Tor Schaathun
1. visepresident

Ann Kristin Bogen
2. visepresident

John Eirik Laupsa
generalsekretær

Linda Christine Lileng

Mikael Klingberg

Frode Finnes Larsen

Knut K. Nygard

Roger Holm

Haagen Valanes

Lars Øyno

Jan Erik Kregnes

Mikroflygere på Bodø Airshow
Foto: Odd-Tore Ohnstad

Regnskap og balanse 2012 og 2011

Foto: Ron Holan

Regnskapet for Norges Luftsportforbund består av resultatregnskap og balanse med noter. Resultatregnskapet er satt opp i henhold til regnskapslovens bestemmelser og viser inntekter og kostnader ut fra inntekts-type og kostnadstype.

Det føres avdelingsvise resultatoppstillinger for henholdsvis NLFs felles inntekter og kostnader og for den enkelte seksjoners inntekter og kostnader. I tillegg føres det resultatoppstilling for NLF CAMO og NLF ATO/LAPL. Ved fremstillingen av regnskapene for godkjenning sammenfattes de avdelingsvise oppstillingene (note 19) til ett felles regnskap.

Detaljerte resultatoppstillinger, på aktivitets/resultatsenternivå, for de enkelte seksjoner/avdelinger og for NLFs felles inntekter og kostnader, fremlegger for henholdsvis seksjonsmøtene og Luftsportstinget som utfyllende noter til regnskapet. Som egen note til balansen (note 18) er de eiendeler og den gjeld som seksjonene disponerer/forvalter fremstilt for hver seksjon slik at seksjonenes fordring/gjeld til fellesskapet fremkommer.

Regnskapstallene blir presentert uten fortegn, med unntak av negative resultater og finans-kostnader som markeres med minustegn

Resultatregnskap

RESULTATREGNSKAP

Inntekter	Noter	2012	2011
Medlemsinntekter	1	13.842.285	12.649.614
Offentlig tilskudd	2	5.709.844	5.559.963
Andre inntekter	3	13.307.985	15.948.225
Sum inntekter		32.860.114	34.157.802
Kostnader			
Varer og tjenester		1.663.426	1.884.422
Lønn / personalkostnader	4	14.173.100	15.081.727
Andre driftskostnader	5, 9	19.229.685	18.727.521
Avskrivninger	6	155.000	147.658
Sum kostnader		35.221.212	35.841.328
Driftsresultat		-2.361.098	-1.683.526
Finansinntekter	7	1.322.992	1.680.544
Finanskostnader	8	-526.346	-140.945
Årsresultat	19	-1.564.452	-143.927

OVERFØRINGER

		2012	2011
Annen egenkapital	16	-1.564.452	-143.927
Sum		-1.564.452	-143.927

BALANSE / EIENDELER

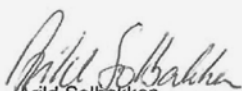
Anleggsmidler	Noter	2012	2011
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	6,12	3.851.101	2.790.064
Driftsløsøre, inventar, kontormaskiner ol	6	840.543	956.580
Sum varige driftsmidler		4.691.644	3.746.644
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	8	1.478.117	1.878.117
Andre fordringer	15,18	2.701.000	2.789.810
Sum finansielle anleggsmidler		4.179.117	4.667.927
Sum anleggsmidler		8.870.761	8.414.571
Omløpsmidler			
Varer		35.179	52.355
Sum varer		35.179	52.355
Fordringer			
Kundefordringer	9	1.962.622	2.506.557
Andre fordringer	10	346.071	165.511
Sum fordringer		2.308.693	2.672.068
Kontanter og bankinnskudd			
Kontanter og bankinnskudd	11,17	4.675.012	6.955.194
Sum kontanter og bankinnskudd		4.675.012	6.955.194
Sum omløpsmidler		7.018.884	9.679.617
Sum eiendeler		15.889.645	18.094.188

Balanse

BALANSE / EGENKAPITAL OG GJELD

	Noter	2012	2011
Egenkapital			
Annen egenkapital	16,17	10.657.887	12.222.339
Sum egenkapital		10.657.887	12.222.339
Gjeld			
Annen langsiktig gjeld			
Langsiktig gjeld	15	600.000	0
Sum langsiktig gjeld		600.000	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		1.597.408	2.008.924
Skyldig offentlige avgifter	13	977.070	1.458.910
Annen kortsiktig gjeld	14	2.057.280	2.404.015
Sum kortsiktig gjeld		4.631.758	5.871.849
Sum egenkapital og gjeld		15.889.645	18.094.188

Oslo, 11. mars 2013

Arild Solbakken
president

Tor Schaathun
1. visepresident

Ann Kristin Bogen
2. visepresident

John Eirik Laupsa
generalsekretær

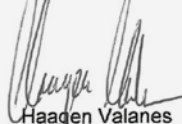

Linda Christine Lileng

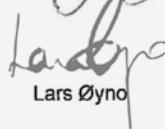

Mikael Klingberg

Frode Finnes Larsen

Knut K. Nygard

Roger Holm

Haagen Valanes

Lars Øyno

Jan Erik Kregnes

Noter til regnskap og balanse 2012 og 2011

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven, NIF sine bestemmelser og god regnskapsskikk for små foretak.

Salgsinntekter

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres etter hvert som de leveres.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Anleggsmidler er eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Omløpsmidler er poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen. Kortsiktig gjeld er gjeld som forfaller tidligere enn ett år etter balansedagen. Langsiktig gjeld er gjeld som forfaller senere enn ett år etter balansedagen.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost. Varige anleggsmidler avskrives etter en fornuftig avskrivningsplan. Anleggsmidlene nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp

på etableringstidspunktet. Langsiktig gjeld med unntak av andre avsetninger, balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Det foretas nedskrivning for påregnelig ukurans.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlenes levetid dersom de har antatt levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 15.000. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

NOTE 1 MEDLEMSINNTEKTER

	2012	2011
Medlemskontingenter til forbundet	5.929.150	5.804.945
Medlemskontingenter til seksjonene	4.367.625	4.167.910
Medlemsblader	2.293.705	1.518.047
Lisenser og flygetillatelser	1.251.805	1.158.712
	13.842.285	12.649.614

NOTE 2 OFFENTLIG TILSKUDD

	2012	2011
Rammetilskudd - NIF Post 2	4.333.373	4.291.513
Barn- og ungdomsmidler – NIF Post 3	480.000	460.000
NIF utstyrsmidler (se note 9)	192.000	204.700
VO-midler	54.471	53.750
Tilskudd Justisdepartementet til flytjenesten	650.000	550.000
	5.709.844	5.559.963

Noter til regnskap og balanse 2012 og 2011

NOTE 3 ANDRE INNTEKTER

Andre inntekter er diverse aktivitetsinntekter i forbundet sentralt og i seksjonene. Av disse utgjør:

	2012	2011
Momskompensasjon mottatt via NIF	1.162.351	1.076.269
Sponsorinntekter	42.500	16.000
Diverse salg (bl.a. annonser i bladene)	4.555.308	4.244.613
Leieinntekter (internat/fly)	2.249.884	2.685.695
Forsikringspremier (innkassert for forsikringsselskaper)	2.523.337	2.528.647
Royalty bøker	58.294	237.202
Inntekter/egenandeler diverse arrangementer, kurs etc.	2.716.311	5.159.800
	13.307.985	15.948.225

NOTE 4 ANSATTE, GODTGJØRELSE, LÅN TIL ANSATTE

Fast ansatte utgjør 16 årsverk (19 personer). I tillegg er det utbetalt lønn til 16 personer for deltids- eller prosjektarbeide.

Lønnskostnader	2012	2011
Lønninger	10.228.335	10.099.946
Arbeidsgiveravgift	1.698.718	1.779.369
Pensjonskostnader	1.996.452	2.950.986
Andre personellkostnader	249.595	251.426
Sum lønnskostnader	14.173.100	15.081.727

Som lønn og annen godtgjørelse til generalsekretær er det i 2011 utbetalt kr 918.943 og i 2012 kr. 988.268. Det var skifte av generalsekretær 1. mars 2012.

Pensjonsforsikring

Forbundet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter Lov om obligatorisk tjenestepensjon. Forbundets ansatte er dekket gjennom en kollektiv pensjonsforsikring i et forsikringsselskap og oppfyller med det kravet etter loven. Pensjonspremie for 15 personer er for 2011 kostnadsført med kr 2.950.986,- og for 2012 med kr 1.996.452,- Det ble i 2011 foretatt noen endringer i stillinger/ansvar som har medført høyere lønn og pensjon, samt at premien for de eldste ansatte (nær pensjonsalder) var blitt betydelig høyere.

Lån til ansatte

Det er ikke ytet lån til ansatte.

NOTE 5 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Av disse utgjør:

	2012	2011
Revisor (honorar og konsulenttenester)	106.906	116.206
Husleie, lys, brensel, renhold, inventar, vedlikehold etc.	1.334.451	1.408.987
Telefon, porto, IT, kopiering etc. (trykking av blader i 2012).	2.883.670	1.254.364
Møte og reisekostnader	3.546.502	4.062.425
Forsikringspremier (videreformidlet + egne forsikringer)	2.254.330	2.402.410
Kjøp diverse tenester (trykking av blader i 2011)	4.367.891	5.515.325
Diverse andre driftskostnader	4.735.935	3.967.803
	19.229.685	18.727.521

Revisor

For 2011 er det kostnadsført revisjonshonorar med kr 116.206, hvorav kr 85.581 vedrører revisjon (kr 31.200,- gjelder revisjon i 2010) og kr 30.625 konsulenttenester. For 2012 er det kostnadsført revisjonshonorar med kr 106.906, hvorav kr 73.750 vedrører revisjon og kr 33.156 konsulenttenester.

NOTE 6 VARIGE DRIFTSMIDLER - AVSKRIVNINGER

Varige driftsmidler føres i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulert av- og nedskrivninger.

Riksanlegg	Starmoen	Østre Æra	Vågå
Bokført verdi 31.12.2010	2.220.993	1	534.000
Anskaffet i 2011	0	0	63.063
Årets avskrivninger	-21.993	0	-6.000
Bokført verdi 31.12.2011	2.199.000	1	591.063
Anskaffet i 2012	1.100.000	0	0
Årets avskrivninger	-33.000	0	-5.963
Bokført verdi 31.12.2012	3.266.000	1	585.100

Forsikringsverdi

Bygninger og innbo på rikssenter på Starmoen er fullverdiforsikret for kr 23.919.281,-
Bygninger og innbo på rikssenter på Østre Æra er fullverdiforsikret for kr 18.289.864,-
Bygninger og innbo på rikssenter på Vågå er fullverdiforsikret for kr 11.762.316,-

Noter til regnskap og balanse 2012 og 2011

Andre driftsmidler	2012	2011
Anskaffelseskost 01.01	1.442.432	1.380.204
Tilgang	0	62.228
Avgang	0	0
Anskaffelseskost 31.12	1.442.432	1.442.432
Akkumulerte avskrivninger 01.01	-485.851	-366.186
Årets avskrivninger	-116.038	-119.665
Akkumulert avskrivning 31.12	-601.889	-485.851
Bokført verdi 31.12	840.543	956.580

NOTE 7 FINANSINNTEKTER

	2012	2011
Utbytte fra Norsk Aero AS	250.000	0
Utbytte fra Luftfartsskolen AS	545.455	1.090.909
Renteinntekter bankinnskudd	398.237	436.630
Renteinntekter fond	129.300	136.242
Utbytte Gjensidige forsikring		16.763
Sum	1.322.992	1.680.544

NOTE 8 AKSJER I ANDRE SELSKAPER

Selskap	Antall	Pålydende	Kostpris	Bokført verdi
Norsk Aero AS	90	10.000	900.000	500.000
Luftfartsskolen AS	260	1.000	910.000	910.000
Kjeller Aero Senter AS	66	1.000	68.115	68.115
Andre aksjer			26.677	2
Sum			1.904.792	1.478.117

Forbundet eier 100 % av aksjene i Norsk Aero AS. En nøktern vurdering av verdien av aksjene har ført til en nedskrivning på kr 400.000. Nedskrivningen fremkommer som del av finanskostnadene. Forbundet eier 90,9 % av aksjene i Luftfartsskolen AS.

NOTE 9 KUNDEFORDRINGER

Fordringene er vurdert til pålydende og forfaller til betaling innen ett år.

	31.12.2012	31.12.2011
Totale kundefordringer	2.236.757	2.880.692
Ved utgangen av året er det avsatt til tap	274.135	374.135
Kundefordringer etter avsetning til tap	1.962.622	2.506.557

I kundefordringene inngår tildelte utstyrsmidler som skal utbetales til klubbene i det etterfølgende året. Per 31.12.2011 utgjør dette kr 204.700 og per 31.12.2012 kr 192.000.

Konstatert tap på fordringer for 2011 kr 153.750 og for 2012 kr 22.576.

NOTE 10 ANDRE FORDRINGER

Andre fordringer er aksjeutbytte Norsk Aero AS (se note 7) og kostnader betalt inneværende år gjeldende neste regnskapsår.

NOTE 11 LIKVIDER

	2012	2011
Bundne bankinnskudd - skattetrekk	431.978	1.079.956
Bankkonto Luftforsvarets gavefond	13.547	144.475
Diverse bankkonti og kontanter	4.229.487	5.730.763
Sum	4.675.012	6.955.194

NOTE 12 PANTSTILLELSER

DNB har stilt en bankgaranti pålydende kr 50.000 for tollkredit. Det er utstedt pantobligasjon pålydende kr 2.700.000,- i rikssenteret på Starmoen som sikkerhet for lån Seilflyseksjonen har tilsagn om i Nordea.

Noter til regnskap og balanse 2012 og 2011

NOTE 13 OFFENTLIGE TREKK/AVGIFTER

	2012	2011
Forskuddstrekk	429.755	477.749
Skyldig/til gode merverdiavgift	-107.975	235.748
Skyldig arbeidsgiveravgift	655.290	745.920
Sum	977.070	1.458.910

NOTE 14 ANNEN KORTSIKTIG GJELD

	2012	2011
Avsatte feriepenger	1.031.118	1.089.719
Skyldig/til gode refusjon kontingent til klubbene	-1.554	134.810
Kortsiktig gjeld NLF felles	317.195	239.177
Kortsiktig gjeld Fallskjermseksjonen	66.840	147.600
Kortsiktig gjeld Hang- og paragliderseksjonen	0	6.619
Kortsiktig gjeld Motorflyseksjonen	0	12.685
Kortsiktig gjeld Modellflyseksjonen	2.500	0
Forsikringspremier seilfly ført utgift som forfaller neste år	258.164	431.405
Forskuddsinnbetalinger fra medlemmer for leie av seilfly	198.000	242.000
Annen kortsiktig gjeld Seilflyseksjonen	185.017	100.000
Sum	2.057.280	2.404.015

NOTE 15 FORDRINGER OG GJELD

Andelen av fordringene som forfaller senere enn ett år

	2012	2011
Lån i Luftforsvarets gavefond	1.916.500	1.468.936
Lån i Hangarfondet	142.500	0
Seilflymateriellån	642.000	665.000
Sum	2.701.000	2.133.936

Seilflyseksjonene har en langsiktig gjeld på kr 600.000 for overtakelse av en hytte på Starmoen. Kr 200.000 av dette forfaller senere enn fem år.

NOTE 16 EGENKAPITAL

	Kapital- fond	Elevsikrings- fond	Luftforsv. gavefond	Hangar- fondet	Annen egenkapital	Sum
31.12.2010	800.000	450.000	1.801.001	431.593	8.883.672	12.366.266
Resultat 2011			62.435	800	-207.162	-143.927
31.12.2011	800.000	450.000	1.863.436	432.393	8.676.510	12.222.339
Resultat 2012			66.762	3.500	-1.634.715	-1.564.452
31.12.2012	800.000	450.000	1.930.199	435.893	7.041.795	10.657.887

NOTE 17 LUFTFORSVARETS GAVEFOND TIL NORSK AERO KLUBB

	Restlån 31.12.12	Status 31.12.12	Status 31.12.11
Kapital per 1. januar		1.863.285	1.801.001
Panteobligasjoner			
Bodø Flyklubb	150.000		
Bodø Flyklubb	450.000		510.000
Bodø Flyklubb	48.000		56.000
Elverum Flyklubb	266.000		
Fjordane Flyklubb	340.000		380.000
NTNU Fallskjemklubb	210.000		245.000
Sola Flystasjons Flyklubb	0		20.113
Tromsø Fallskjemklubb	240.000		270.197
Valdres Flyklubb	212.500		237.500
Utlånt	1.916.500		1.718.810
Bankkonto per 31. desember	13.547		144.475
Renteinntekter tilført fondet		66.762	62.284
Kapital per 31. desember	1.930.047	1.930.047	1.863.285

Det er en differanse på kr 152 mellom denne oppstillingen og det som står i balansen. Dette skyldes en feilføring av momsrefusjon i 2011, som ikke skulle ha vært tilført fondet. Beløpet vil bli korrigert i 2013.

Noter til regnskap og balanse 2012 og 2011

NOTE 18 SPESIFISERT OVERSIKT OVER BALANSEN FORDELT PÅ AVDELINGER/SEKSJONER

Norges Luftsportforbund felles

Eiendeler	Noter	2012	2011
Anleggsmidler			
Aksjer	8	1.478.117	1.878.117
Lån Luftforsvarets Gavefond	15,18	1.916.500	1.718.810
Sum anleggsmidler		3.394.617	3.596.927
Omløpsmidler			
Kundefordringer	9	1.962.622	2.506.557
Forskuddsbetalte kostnader	10	13.236	20.351
Andre fordringer		250.338	300.000
Likvider	11	4.654.229	6.719.071
Bankkonto Luftforsvarets Gavefond	11,17	13.547	144.475
Sum omløpsmidler		6.893.972	9.690.454
Interne fordringer			
Fordringer Seilflyseksjonen		2.358.805	1.335.489
Fordringer HP-seksjonen		409.809	268.867
Fordringer NLF CAMO		1.799.612	1.236.772
Fordringer ATO/LAPL		274.767	95.464
Sum interne fordringer		4.842.993	2.936.592
Sum eiendeler NLF		15.131.582	16.223.973

Norges Luftsportforbund felles

Egenkapital og gjeld	Noter	2012	2011
Egenkapital			
Kapitalfond	16	800.000	800.000
Elevsikringsfond LFS	16	450.000	450.000
Egenkapital NLF felles	16	2.007.902	2.333.348
Luftforsvarets Gavefond	16,17	1.930.199	1.863.436
Sum kapital		5.188.101	5.446.784
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		1.597.408	2.008.924
Avsatte feriepenge	14	1.031.118	1.089.719
Offentlige trekk/avgifter	13	977.070	1.458.910
Skyldig refusjon klubber	14	-1.554	134.810
Annen kortsiktig gjeld	14	317.195	239.177
Sum kortsiktig gjeld		3.921.237	4.931.540
Intern gjeld			
Gjeld Fallskjemseksjonen		2.904.819	2.762.659
Gjeld Mikroflyseksjonen		1.376.634	1.439.591
Gjeld Modellflyseksjonen		331.389	688.624
Gjeld Motorflyseksjonen		1.359.271	901.257
Gjeld Ballongseksjonen		50.131	53.518
Sum intern gjeld		6.022.244	5.845.649
Sum egenkapital og gjeld		15.131.582	16.223.973

Noter til regnskap og balanse 2012 og 2011

Fallskjermseksjonen

Eiendeler	Noter	2012	2011
Riksanlegg Østre Æra	6,12	1	1
Driftsmidler	6	20.743	41.485
Forskuddsbetalte kostnader	10	40.333	63.541
Bank	11	0	10.168
Fordring NLF		2.904.819	2.762.659
Sum eiendeler		2.965.896	2.877.854
Egenkapital og gjeld			
Kapital	16	2.899.056	2.730.254
Sum kapital		2.899.056	2.730.254
Kortsiktig gjeld	14	66.840	147.600
Sum gjeld		66.840	147.600
Sum egenkapital og gjeld		2.965.896	2.877.854

Seilflyseksjonen

Eiendeler	Noter	2012	2011
Riksanlegg Starmoen	6, 12	3.266.000	2.199.000
Driftsmidler	6	810.000	855.000
Inventar/holdninger		35.179	52.355
Forskuddsbetalte kostnader	10		68.250
Bank	11	7.229	81.183
Seilflymateriellån	15	642.000	771.000
Sum eiendeler		4.760.408	4.026.788
Egenkapital og gjeld			
Kapital	16	1.160.422	1.917.894
Sum kapital		1.160.422	1.917.894
Langsiktig gjeld	15	600.000	
Lån NLF		2.358.805	1.335.489
Kortsiktig gjeld	14	641.181	773.405
Sum gjeld		3.599.986	2.108.894
Sum egenkapital og gjeld		4.760.408	4.026.788

Hang- og paragliderseksjonen

Eiendeler	Noter	2012	2011
Riksanlegg Vågå	6	585.100	591.063
Driftsmidler	6	0	20.895
Forskuddsbetalte kostnader		553	
Andre fordringer		35.000	
Bank	11	7	297
Sum eiendeler		620.660	612.255
Egenkapital og gjeld			
Kapital	16	210.851	336.769
Sum kapital		210.851	336.769
Lån NLF		409.809	268.867
Kortsiktig gjeld	14	0	6.619
Sum gjeld		409.809	275.486
Sum egenkapital og gjeld		620.660	612.255

Motorflyseksjonen

Eiendeler	Noter	2012	2011
Datautstyr	6	9.800	39.200
Hangarlån		142.500	0
Forskuddsbetalte kostnader	10	6.092	8.549
Andre fordringer		0	667
Fordring NLF		1.359.271	901.257
Sum eiendeler		1.517.663	949.673
Egenkapital og gjeld			
Kapital	16	861.724	344.365
Hangarfond	16	435.893	432.393
Flytjenesten	16	220.046	160.230
Sum kapital		1.517.663	936.988
Kortsiktig gjeld	14	0	12.685
Sum gjeld		0	12.685
Sum egenkapital og gjeld		1.517.663	949.673

Noter til regnskap og balanse 2012 og 2011

Mikroflyseksjonen

Eiendeler	Noter	2012	2011
Fordring NLF		1.376.634	1.439.591
Sum eiendeler		1.376.634	1.439.591

Egenkapital og gjeld			
Kapital	16	1.376.634	1.439.591
Sum egenkapital		1.376.634	1.439.591

Modellflyseksjonen

Eiendeler	Noter	2012	2011
Forskuddsbetalte kostnader	10	519	4.153
Fordring NLF		331.389	688.624
Sum eiendeler		331.908	692.777

Egenkapital og gjeld			
Kapital	16	329.408	692.777
Sum kapital		329.408	692.777
Kortsiktig gjeld		2.500	0
Sum gjeld		2.500	0
Sum egenkapital og gjeld		331.908	692.777

Ballongseksjonen

Eiendeler	Noter	2012	2011
Fordring NLF		50.131	53.518
Sum eiendeler		50.131	53.518

Egenkapital og gjeld			
Kapital	16	50.131	53.518
Sum egenkapital		50.131	53.518

NLF CAMO

Eiendeler	Noter	2012	2011
Eiendeler		0	0
Sum eiendeler		0	0
Egenkapital og gjeld			
Kapital	16	-1.799.612	-1.236.772
Sum kapital		-1.799.612	-1.236.772
Lån NLF		1.799.612	1.236.772
Kortsiktig gjeld			
Sum gjeld		1.799.612	1.236.772
Sum egenkapital og gjeld		0	0

NLF ATO/LAPL

Eiendeler	Noter	2012	2011
Eiendeler		0	0
Sum eiendeler		0	0
Egenkapital og gjeld			
Kapital	16	-274.767	-95.464
Sum kapital		-274.767	-95.464
Lån NLF		274.767	95.464
Sum gjeld		274.767	95.464
Sum egenkapital og gjeld		0	0

Noter til regnskap og balanse 2012 og 2011

NOTE 19 RESULTATREGNSKAPER (INNTEKTSTYPE / KOSTNADSTYPE) PER SEKSJON/AVDELING OG RESULTATDISPONERING

Inntekter	NLF sentralt	Ballong	Fallskjerm	HG/PG	Mikrofly
Medlemsinntekter	6 327 287	350	2 181 960	979 295	589 413
Offentlige tilskudd	2 522 000	5 000	701 346	332 402	207 959
Andre inntekter	489 066	193	2 446 576	467 122	1 053 163
Sum inntekter	9 338 353	5 543	5 329 882	1 778 819	1 850 535
Kostnader					
Varer og tjenester	49 529	0	0	34 619	0
Lønn / personalkostnader	5 538 231	0	861 812	828 460	570 188
Andre driftskostnader	4 696 966	10 000	4 333 778	1 003 992	1 372 096
Avskrivninger	0	0	20 743	26 857	
Sum kostnader	10 284 725	10 000	5 216 333	1 893 928	1 942 284
Driftsresultat	-946 372	-4 457	113 549	-115 109	-91 749
Finansinntekter	1 074 701	1 070	55 253	0	28 792
Finanskostnader	453 775			10 808	
Årsresultat	-325 446	-3 387	168 802	-125 918	-62 957

Resultatet føres til balansen som økning eller belastning av seksjonens/avdelingens kapital.

Fallskjermseksjonen inkluderer drift av rikssenteret på Østre Æra.

Hangglider- og Paraglidersseksjonen inkluderer drift av rikssenteret i Vågå.

Seilflyseksjonen inkluderer drift av rikssenteret på Starmoen.

Motorflyseksjonen inkluderer drift av NAKs Flytjeneste.

Resultatregnskaper på aktivitets/resultatsenternivå for seksjonenes drift, samt for rikssentrene og flytjenesten, fremlegges av seksjonsstyrene til sine seksjonsmøter.

Modellfly	Motorfly	Seilfly	CAMO	ATO/LAPL	Gavefond	NLF total
780 045	2 583 545	400 390	0	0	0	13 842 285
458 100	1 079 025	404 012	0	0	0	5 709 844
303 440	1 113 022	5 244 928	2 187 242	3 234	0	13 307 985
1 541 585	4 775 592	6 049 330	2 187 242	3 234	0	32 860 114
0	356 331	1 222 947	0	0	0	1 663 426
961 098	1 148 497	1 393 348	2 265 723	605 744	0	14 173 100
957 628	2 682 214	4 104 715	484 360	-423 208	7 145	19 229 685
	29 400	78 000		0		155 000
1 918 726	4 216 442	6 799 010	2 750 082	182 537	7 145	35 221 211
-377 141	559 150	-749 680	-562 840	-179 303	-7 145	-2 361 097
13 772	21 525	53 970			73 908	1 322 992
		61 762				526 346
-363 369	580 675	-757 472	-562 840	-179 303	66 763	-1 564 451

Motorflyseksjonens resultat føres til balanse slik:

Flytjenesten	59.816
Hangarfond	3.500
Motorflyseks.	517.359

Til Tinget i
Norges Luftsportsforbund

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Norges Luftsportsforbund, som består av balanse per 31. desember 2012, resultatregnskap som viser et underskudd på kr 1.564.452 for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for forbundets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av forbundets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Leo Revisjon DA

Nils Hansens vei 2, 0667 Oslo • Revisornummer: 983 846 459 • Telefon: 22 07 40 00 • Telefax: 22 07 00 40 • www.leorevisjon.no

Avd. Østfold: Stasjonsveien 84, 1746 Skjeberg • Telefon: 69 12 34 00 • Telefax: 69 12 34 01

Avd. Akershus: Hofmoen Gård, 1960 Løken • Telefon: 63 86 38 32 • Telefax: 63 86 43 60

Direkte: Even Kroken 22 07 00 41 • Olav Heggard 22 07 00 42 • Lorentz Grimsøen 22 07 00 43

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Norges Luftsportsforbund per 31. desember 2012 og av resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av forbundets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, den 18. mars 2013

Leo Revisjon DA

Olav Heggard

Registrert revisor

Kontrollkomiteens beretning

ÅRSBERETNING FRA KONTROLLKOMITEEN I NLF FOR 2012

I henhold til NIFs lov § 2-12 avgir kontrollkomiteen herved sin beretning til tinget.

Det har vært avholdt 3 møter i kontrollkomiteen i 2012.

Kontrollkomiteen skal føre tilsyn med organisasjonsleddets økonomi. Kontrollkomiteen skal påse at organisasjonsleddets midler er anvendt i henhold til lover, vedtak, bevilgninger og økonomiske rammer, samt at de foretatte økonomiske disposisjoner er i samsvar med forbundets lov og beslutninger fattet av tinget. Kontrollkomiteen skal videre forsikre seg om at organisasjonsleddets interne økonomiske kontroll er hensiktsmessig og forsvarlig.

Kontrollkomiteen skal påse at forbundets regnskapsførsel er pålitelig og at dets årsregnskap og delårsrapporter gir et korrekt uttrykk for forbundets drift og finansielle stilling. Kontrollkomiteen skal ved gjennomgang av regnskapene vurdere forbundets finansielle stilling, forvaltning og drift.

Kontrollkomiteen har ingen merknader til det forelagte regnskap.

Kontrollkomiteen har gjennomgått styrets protokoller, samt andre dokumenter komiteen har funnet det nødvendig å gjennomgå. Komiteen har fått alle opplysninger fra forbundets administrasjon og revisor som komiteen har bedt om.

Kontrollkomiteen har gjennomgått styrets årsberetning for 2012 og det styrebehandlede årsregnskapet for 2012. Styrets beretning og årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven. Kontrollkomiteen har fått seg forelagt revisjonsberetningen for 2012, og revisor har avgitt «ren» beretning.

Det materiale kontrollkomiteen har fått seg forelagt gir ikke foranledning til særlig bemerkninger utover det som fremgår av denne beretning. Komiteen har gjennom året hatt god dialog med generalsekretær, president og andre styremedlemmer og ansatte ved sekretariatet og har fått greie svar på spørsmål vi har stilt.

Kontrollkomiteen anbefaler at styrets beretning og forbundets årsregnskap for 2012 godkjennes av forbundstinget.

Dato: 7.3.2013

Håvard Rognerud
komiteleder

Lars Rasmussen

Marianne Nordli

Gouda ballongen.
Foto: Mikael Klingberg

Ballongseksjonens årsberetning 2012

Tom Skogsberg, Ann Kristin Bogen og Kjell Westbye hoppet fallskjerm fra ballong under luftsportsuka på Starmoen

Foto: Mikael Klingberg

Seksjonsleder Mikael Klingberg

Ledermøtet

Ledermøte som samtidig er årsmøte i Ballongklubben Frisk bris ble avholdt 25 mars.

Seksjonsstyrets sammensetning

Leder

Mikael Klingberg

Nestleder

Hans Rune Mikkelsen

Styremedlemmer

Trond Nordby, Otto Jacobsen, Pål Morten Hverven

Valgkomité

Per Olav Holtebu (leder), Anders Frydenberg

Administrasjon

Seksjonens daglige administrasjon ivaretas av NLF:s sekretariat. Ballongseksjonen har ingen dedikert ansatt til å ivareta seksjonens anliggende.

Ballonger

	2012	2011
Antall ballonger	21	17*

*) 2 av ballongene er registrert i utlandet.

To nye ballonger ble hentet til Norge i 2012: en til Akershus Ballongklubb og en til Trondheim Ballongklubb. En ballong er solgt fra Oslo Ballongklubb til en nydannet klubb – Sameiet Norsk Luftseiladsforening. Det finnes nå 21 ballonger i Norge hvorav 14 med aktiv luftdyktighetsbevis.

Lisenser

	Utstedt 2012	Gyldige 31.12.12	Utstedt 2011	Gyldige 31.12.11
Ballonglisenser	0	9	0	13

Aktivitet

Det føres ikke sentral statistikk over antall ferder og/eller fløyne timer.

Ulykker/hendelser

Det er ikke rapportert noen ulykker eller hendelser.

Seksjonens arbeid i 2012

Ballongklubben Frisk Bris, som ble stiftet i begynnelsen av 2002 er eneste klubb tilsluttet Ballongseksjonen. Det innebærer at alle som ønsker å drive med ballongsport i organisert form skal være tilsluttet Ballongklubben Frisk Bris. Ballongførerbevis og sportslisens er knyttet til medlemskap i Ballongklubben Frisk Bris.

Seksjonsstyremøter

Det har vært avholdt to styremøter hvor en rekke saker har vært behandlet.

Seksjonens sentrale oppgaver

Styret har oppdatert Ballongseksjonens håndbok (ref. BSL D 4-5), som omfatter:

- a) Plan for utdanning av ballongførere og opprettholdelse av deres ferdigheter
- b) Materielreglement heri innbefattet krav til ballonger
- c) Operative instruksjoner og sikkerhetsbestemmelser

Det arbeides bl.a. med å få tilpasset kravet til kalibrering av høydemålere til å være i samsvar med hva som gjelder i Sverige, få godkjent de nye kravene til gassylindre og få en overgangsordning for instruktører i forhold til de nye sertifikatreglene.

Internasjonal representasjon

Mikael Klingberg er norsk representant til FAI:s ballongkommisjon (CIA) men har ikke deltatt i møter i kommisjonen i løpet av året.

Konkurranser og øvrig aktivitet

Anders Frydenberg deltok i VM for varmluft-

ballonger i Battle Creek, USA. Hans Rune Mikkelsen deltok i et internasjonalt ballongstevne med 13 ballonger i Namibia. Steffen Steffensen deltok i et ballongstevne i Polen.

Mikael Klingberg representerte ballongseksjonen ved Luftsportsuka på Starmoen og tok opp tre fallskjermhoppere, som alle landet på flyplassen. Ellers var aktivitetene konsentrert til Oslo, Skien og Trondheim.

Det ble laget ballongreportasjer i NRK og i aviser bl.a. Vårt Land, Varden, NTB etc.

Oslo Ballongklubb solgte en av sine ballonger til en nystiftet klubb – Sameiet Norsk Luftseiladsforening – som ble dannet med medlemmer bl.a. fra ledelsen i NLF. To av medlemmene er under opplæring.

Økonomi

Det kreves ikke inn seksjonskontingent fra medlemmene. Ved fordeling av rammetilskuddet fra NIF mottar seksjonen årlig 5.000 kroner. Ved utstedelser og fornyelser av lisenser mottar seksjonen 50 kroner per lisens, hvilket for 2012 utgjør 350 kroner. Seksjonene mottok moms-kompensasjon med 193 kroner. Årets kostnader er på 10.000 kroner og gjelder støtte til VM i 2011 som ble utbetalt i 2012.

Ved inngangen til 2012 hadde seksjonen til gode i fellesskapet 53.518 kroner. Det ble i 2012 tilført seksjonen 1.070 kroner i interne renter for tilgodehavende. Resultatregnskapet for 2012 viser et underskudd på 3.387 kroner som belastes kapitalen. Seksjonen har med det et tilgodehavende i fellesskapet på 50.131 kroner.

Sluttbemerkninger

Seksjonen er NLFs minste – men en av de best synlige!

Mikael Klingberg (s), leder

Fallskjermseksjonens årsberetning 2012

Foto: Ron Holan

Seksjonsleder Frode Finnes Larsen

Ledermøtet

Ledermøte ble avholdt den 25. februar på Rica Helsefyr Hotell.

Seksjonsstyrets sammensetning

Leder

Frode Finnes Larsen, Hønefoss Fallskjermklubb

Nestleder

Mathias Holtz, Voss Fallskjermklubb

Styremedlemmer

Bodil Leira Stene, Tønsberg Fallskjermklubb

Ingela Reppe, Stavanger Fallskjermklubb

Ramsy Suleiman, Lesja Fallskjermklubb

Varamedlemmer

Inger Aakre, Grenland Fallskjermklubb og

Stig Berge, Oslo Fallskjermklubb

Valgkomité

Hans Christian Heer Amlie (leder),

Kari Hernes og Siri Victoria Lund.

Administrasjon

Seksjonens daglige administrasjon ivaretas av NLFs sekretariat hvor Jan Wang er ansatt som fagsjef og avdelingssjef og lønnes over seksjonens budsjett. I tillegg er Knut Asgeir Lien ansatt i 18 % stilling som landslagsansvarlig.

Aktivitet

	2012	2011
Antall hopp totalt	56.491	59.929
Antall tandem	2.753	2.732

Lisenser

Klasse	Utstedt 2012	Gyldige 31.12.12	Utstedt 2011	Gyldige 31.12.11
Elevbevis line	221	282	273	340
Elevbevis AFF	282	390	337	425
Elevbevis FF	81	139	93	160
Lisens A	202	449	226	454
Lisens B	145	569	130	518
Lisens C	53	213	34	188
Lisens D	17	253	17	262
FAI sportslisens	206	1321	231	1293

Ulykker og hendelser

	2012	2011
Antall rapporterte hendelser	146	164
Antall omkomne	2	1
Antall store skader	0	3
Total antall skader	42	40
AAD fyringer	3	6
AAD redninger	1	3

Det var to fatale ulykker. 27 juni omkom en amerikansk hopper under flyging i alpint terreng i Simadalen. 8. juli landet en norsk hopper hardt på Sola og pådro seg store skader som han døde av 14. juli.

Trenden med innrapportering av hendelser som, i utgangspunktet, ikke er rapporteringspliktige har fortsatt i 2012. Dette er både styret og SU meget fornøyd med.

Seksjonens arbeid i 2012

Seksjonsstyremøter

Det er avholdt seks seksjonsstyremøter hvor 84 saker er behandlet. I tillegg er det gjennomført et strategiseminar over to dager.

Seksjonsstyrets sentrale oppgaver

Planlegging og gjennomføring av seksjonsmøtet, arbeid med utvikling av en ny strategiplan tuftet på føringer fra strategiarbeidet i styret NLF, oppfølging av gjeldende langtidsplan samt utviklingen av nytt målsettingsdokument for idrettssatsingen.

Internasjonal representasjon

Delegat til FAIs fallskjermkommissjon (IPC) er Pål Bergan med Trude Sviggum som alternativ delegat. Representant til European Parachute Union (EPU) er Hans Christian Heer Amlie.

Sikkerhets og utdanningskomiteen (SU), har bestått av Knut Lien (leder), Rolf I. Sotberg (materiellsjef), Tone D. Bergan og Alvin Fyhn.

Fallskjermseksjonens årsberetning

SU har gjennomført fire formelle møter og en rekke telefonkonferanser. Det er innført nye bestemmelser for skjermstørelser. Gjennom 1-1 oppgaver er det utarbeidet ny klubbhåndbok, harmoniseringsforslag for HB, forslag til skjermkjøringskurser og bestemmelser for kamerabruk mm. Det ble utgitt to serviceordrer.

Granskningskommisjon (GK)

28. juni nedsatte styret en granskningskommisjon etter ulykken i Simadalen 27. juni som ble benevnt GK 1/2012. 15. juli nedsatte styret GK 2/2012 etter ulykken på Sola flyplass 7. juli, da hopperen døde av skadene 14. juli. Granskningsrapportene var ved årsslutt ikke ferdigstilt.

Konkurransekomiteen har bestått av Trude Sviggum (leder) Kristian Moxnes og Bodil Leira Stene. Det var utarbeidet et nytt konsept for NM som skulle utprøves, men ingen klubber søkte på NM. NM ble derfor arrangert etter tidligere modell av Tønsberg Fallskjermklubb for FS og FF, mens Voss gjennomførte CP øvelsene. FS og FF ble gjennomført på en svært god måte og det samme gjelder for CP. I CP som var en åpen konkurranse, deltok det dessverre kun fire norske utøvere.

Polaris fikk følgende medaljer i internasjonale konkurranser i klassen FS4 women; world cup sølv, EM gull og VM bronse. 42 FF kom på fjerde plass i VM i FF. Barton Hardie kom på en 26. plass i CP som anses å være en meget god plassering.

Dommerkomiteen har bestått av Anna Maria Lund og Steinar Lillås. I tillegg til dømming nasjonalt og internasjonalt ble Camtrix igjen benyttet under NM i FF og FS. Det fungerte bedre enn året før. CP modulen ble forsøkt brukt for første gang og den fungerte ikke. Styret ønsker å si opp lisensen for CP modulen.

Riksanlegget er leid ut til Oslo Fallskjermklubb frem til 2015. Rikssenterkomiteen har bestått av Simen Enersen, Siri Walter, Mathias Holtz og fagsjef. Det har ikke vært gjennomført møter i komiteen, men oppfølging av vedlikehold er gjort av Simen Enersen og fagsjef. I den prosessen er Ramsy Suleiman av seksjonsstyret utpekt som kvalitetssikrer i kraft av sin utdanning og yrke. Landingsområdet som de senere år forårsaket en del skader pga sin beskaffenhet, er nå opprustet i sin helhet.

Norgesmestre

Klasser	Lag	Snitt	Navn
FS 4 åpen	Tønsberg Deland Norgies	21,5	Kolbenstvedt, Nansen, Tuv, Valen, Holan video og Evensen reserve
FS R	Tønsberg FSK, KFP	15,7	Lund, Bakken, Kolbenstvedt, Havig og Rokne video
FF åpen	Kjevik FSK 42 Free Fly	51.30	Broughton, Onshus og Sotberg
FF R	Tønsberg FSK Epiphany	70,30	Rolsdorph, Fasting og Fredriksen
FS 8	Tønsberg FSK Norgies 8	13,1	Kolbenstvedt, L. Nansen, Tuv, Valen, N. Nansen, Evensen, Hjelle, Finnseth og Holan
CP		294,48	Håvard Flaas, Voss FSK

Kongepokalen gikk til 42 Free Fly

Forsvaret har varslet at koordineringsavtalen vil bli sagt opp. I utgangspunktet ser Forsvaret for seg at avtalen vil bli reforhandlet. Hvis det blir aktuelt, vil det være et ufravikelig krav fra F/NLF om at hopping på Østre Æra og skyting i regionfeltet kan gjennomføres som parallelle aktiviteter, slik det er i nåværende avtale.

Økonomi

Seksjonens økonomi er god. Inntektene kommer i hovedsak fra medlemskap og overføringer av NIF tilskudd via NLF.

Resultatet for 2012 er på 168.802 kroner som er et positivt avvik i forhold til budsjett på 398.802 kroner. Det var budsjettert med et underskudd på 230.000 kroner.

FS 4 satsingen har ikke benyttet alle tildelte midler grunnet begrenset interesse/deltagelse. Dette sammen med økte medlemsinntekter både for hoppere og tandemelever sammen med streng økonomistyring utgjør differansen.

Sluttbemerkninger

Det ble i 2012 utført 56.491 hopp noe som er 3.838 hopp færre enn i 2011. Freefly-festivalen 2012 hadde alene 4.302 hopp færre enn i 2011 grunnet dårlig vær. Men det betyr bare at 2013 kommer til å bli knall!

Hovedutfordringene i 2012 har vært knyttet til luftrom og anlegg. Alle de tre store fall-skjermstentene har utfordringer med sine rammebetingelser. Rikssenteret sin utfordring er knyttet til sameksistens med Forsvaret, der Forsvaret har varslet oppsigelse av koordineringsavtalen med Østre Æra. Jarlsberg er under et sterkt presset luftform. Både Jarlsberg, Rygge, Geiteryggen, Rakkestad og Näsing i Sverige er

under samme kontroll. På toppen av dette har man økt kommersiell trafikk og skoleflyvning i tillegg til at Tandemhopp.no også opererer i Farris. På Voss er det usikkerhet hva som skjer rundt eierskiftet på Bømoen. Men også mindre klubber har hatt utfordringer i 2012.

I 2012 hadde Norge nok en sesong med solide resultater i internasjonale konkurranser. Vi stilte i VM i Dubai med fem lag/utøvere i tre disipliner: FF, FS4-kvinner og CP. Jentelaget Polaris tok en overbevisende bronsemedalje mens 42 FreeFly kom på fjerde, marginalt unna pallen.

Nyrekruttering av konkurranseutøvere er fortsatt en utfordring. I 2012 har F/NLF jobbet videre med FS-satsningen som beskrevet i langtidsplanen. Det har blitt lagt ned mye ressurser og arbeidet er detaljert beskrevet i siste nummer av Fritt fall i 2012.

I løpet av 2012 hadde vi to tragiske ulykker – en på Voss og en i Stavanger. De to granskningsrapportene er når dette skrives ennå ikke ferdigstilt.

Inn i neste periode vil arbeide med å sikre de tre store hoppfeltene som genererer 40.000 av hoppene i Norge, være den viktigste oppgaven. Ikke utelukkende pga de 40.000 hoppene, men hva et slikt volum drar med seg av utdanning, instruktører og kompetanse. Det er helt avgjørende for at vi skal være bærekraftige. Videre er det viktig å styrke sikkerhetsarbeidet til å bli mer forebyggende og holdningsskapende, uten at det går utover det eksisterende arbeidet til SU. En fortsatt sterk satsing på konkurranseidrett er også et viktig virkemiddel i arbeidet med tilgang på luftrom og anlegg.

Frode Finnes Larsen (s), *leder*

Hang- og paragliderseksjonens årsberetning 2012

Speedriding
Foto: Terje Nesthus

Seksjonsleder Knut Kåstad Nygard

Ledermøtet

Det ble ikke avholdt ledermøte i 2012.

Seksjonsstyrets sammensetning

Leder

Knut Kåstad Nygard, Sørlandet Paragliderklubb

Nestleder

Christer Bonde, Hallingdal Paragliderklubb

Styremedlemmer

Arne Kristian Boiesen, Oslo Hang- og paragliderkl.

Ane Pedersen, Oslo Paragliderklubb

Mirjam Steien, Bergen Hang- og paragliderklubb

Varamedlem

Ole Johnny Rønneberg, Polarsirkelen Hang- og paragliderklubb

Valgkomité

Trude Steen (leder), Bjørn Hammer og Tom Salamonsen.

Administrasjon

Seksjonens daglige administrasjon ivaretas av NLFs sekretariat hvor Arne H Hillestad er ansatt som fag- og avdelingssjef og lønnes over seksjonens budsjett.

Aktivitet

	2012	2011
Paraglider turer	25 457	22 483
Hanggilding turer	1290	1 467

Diagrammet viser de turer som logges i loggboka (no.flightlog.org) på nettet. Man er ikke pålagt å logge turer unntatt ved paramotor og tandemflyging. Reelt antall turer er derfor antakelig 5–15 % høyere enn tabellen viser.

Lisenser

Klasse	Utstedt 2012	Gyldige 31.12.12	Utstedt 2011	Gyldige 31.12.11
Elevbevis SP 1	3	3	0	15
Elevbevis SP 2	6	23	2	33
Pilotbevis SP 3	12	49	9	45
Pilotbevis SP 4	4	44	3	46
Pilotbevis SP 5	3	117	2	126
Sum SP lisenser	28	236	16	265
Elevbevis PP 2	270	505	198	448
Pilotbevis PP 3	98	542	99	542
Pilotbevis PP 4	57	179	31	167
Pilotbevis PP 5	41	419	29	390
Sum PP Lisenser	474	1645	357	1547
Totalt flylisenser	502	1881	373	1812
Speedrider (SPG)	55	139	41	96
Paramotor (PPG)	13	147	17	156
FAI sportslisenser	67	730	79	716

Kursaktivitet

Liste over nybegynnerkurs de siste to årene:

	2012	2011
Antall kurs totalt	61	55
Antall HG kurs	5	3
Antall PG Kurs	52	53
Elever totalt	395	276
Antall HG elever	15	15
Antall PG elever	380	265

Hang- og paragliderseksjonens årsberetning

Ulykker og hendelser

Hendelsestype	2012	2011
Næruhell PG	36	30
Uhell PG	23	14
Ulykker PG	22	18
Næruhell HG	0	1
Uhell HG	3	2
Ulykker HG	3	6
Fatale ulykker	1 (PG)	0

Seksjonens arbeid i 2012

Seksjonsstyremøter

Det er avholdt seks seksjonsstyremøter hvor 87 saker er behandlet.

Seksjonsstyrets sentrale oppgaver

Den viktigste oppgaven i 2012 har også vært riks-senteret. Senteret ble gjenoppbygd etter flommen i 2011 og stod klart til å ta imot gjester i begynnelsen av mai. Teknisk etat i Vågå kommune stengte imidlertid sanitæranleggene etter en liten stund og det ble satt opp toaletter ute. Disse forholdene førte til lavere besøk. Med en del andre utbedringer som ga uforutsette utgifter gikk senteret for første gang på lenge med et relativt stort underskudd.

Internasjonal representasjon

Scott Torkildsen, Danmark ble bedt om å representere HP seksjonen på møte i FAI hang- og paragliderkommisjon (CIVL) i mars 2012.

Arne H Hillestad representerte seksjonen på møte i European Hanggliding and Paragliding Union (EHPU) i Dublin i februar. Arne deltok også på ESTC (European Safety and Training Committee) møte i Østerrike den 9 juni. I 2013 avholdes dette møte i Oslo 1. juni.

På nordisk møte arrangert i Stockholm i desember deltok Knut Kåstad Nygard og Øyvind Ellefsen.

Aktivitet i utvalg og komiteer etc.

HP/NLF har følgende aktive komiteer:

Konkurransekomité paragliding

Komiteleder Bjørnar Trondsen jobber med konkurransevirkosmheten i paragliding.

KKPGAkro med leder Lars Gjelten jobber med konkurranseaktiviteten i akroflyging med paraglider.

KKHG med leder Johnny Nilsen jobber med konkurransevirkosmheten i hanggliding.

KKSPG med leder Øystein Bryn jobber med konkurransevirkosmheten i speedriding.

KKPPG med leder Milan Lindauer jobber med konkurransevirkosmheten i paramotor.

Fri flukt er seksjonens fagblad og redaktør Dag Harald Hovind ga ut tre nummer av FF i 2012 selv om målet var fire nummer. Redaksjonen oppfordrer medlemmene til å skrive og sende inn mer stoff for å kunne få til flere og mer interessante utgaver av bladet.

I sikkerhetskomiteen tok Runar Halling over fra Olav Kant som har ledet denne komiteen i mange år. Komiteen jobbet med hendelser og sikkerhet i 2012.

Regelverkskomiteen som ledes av Bjørn Hammer har jobbet med sikkerhetssystemet, regelverksbrudd og dispensasjoner i 2012.

Utdanningskomiteen som ledes av Kjell Christian Krane har stått for alle instruktørkurs og seminarer som ble arrangert i 2012.

Økonomi

Seksjonen hadde ikke noen oppsparte midler ved begynnelsen av 2012. Problemer ved rikssenteret gjorde at dette resultatsenteret gikk med underskudd, noe som gjorde at seksjonen kom ut med et minus resultat for første gang på lenge. Andre utgiftsposter gikk som forventet.

Sluttbemerkninger

Seksjonsstyret vil gjerne fremheve det arbeidet som er gjort med rekruttering i 2012. Vi fikk ny rekord i antall kurs og antall nyutdannede elever. I tillegg har seksjonen aldri utdannet så mange instruktører på et år som i 2012.

Utfordringen i 2012 var rikssenteret som måtte gjenoppbygges etter flommen i 2011. Men selv om senteret ikke fungerte helt etter planen i 2012, så forventer seksjonen at 2013 skal bli et bra år for senteret hvis intet uforutsett skjer.

Seksjonen har sammen med Luftfartstilsynet laget en plan for å få med de piloter av norsk eller utenlandsk opprinnelse som flyr ulovlig. En del av disse flyr paramotor og seksjonen tok derfor initiativ til å starte en ny klubb som fokuserte på paramotor. På slutten av året ble Humla Paramotorklubb startet som vil hjelpe seksjonen i det planlagte inkluderingsarbeidet.

Seksjonen ser at det fremdeles er mange utfordringer på luftrom som det må jobbes med fremover.

Arbeide med sikkerhet må intensiveres og derfor har seksjonen iverksatt en kampanje som heter «Sikkerhetsåret 2013». Målet med denne er å gjøre hang og paragliding til en tryggere og sikrere sport.

Knut Kåstad Nygard (s), leder

Foto: Arne Kristian Bolesen

Mikroflyseksjonens årsberetning 2012

Kåre Halmeid-Østerud foran sin nye Savage Classic
Foto: Tom Brien

Seksjonsleder Roger Holm | Foto: Elvor Eriksen

Seksjonsstyrets sammensetning

Leder

Roger Holm, Kjeller Sportsflyklubb

Nestleder

Hilde Hognestad, Jæren Mikroflyklubb

Styremedlemmer

Mariann Flasnes, Snåsa Flyklubb

Bjørn Aspestrand, Mikroflyklubben Øst

Stein Erik Lundblad, Jarlsberg Mikroflyklubb

Odd-Tore Ohnstad, Mikroflyklubben Øst

Valgkomité

Tor Berg (leder), Jostein Eide og Tor Sved

Administrasjon

Tom Bjerke har en 75 % stillingsandel som avdelings- og fagsjef. De resterende 25 % er i tilknytning til NLF CAMO (20 %) og Motorflyseksjonen (5 %).

Seksjonens arbeid i 2012

Seksjonsstyremøter

Det er avholdt 2 seksjonsstyremøter hvor 18 saker er behandlet.

Sentrale oppgaver i styret

Styret la inn store ressurser for å få fortløpende innføringen av Light Sport Aircraft klassen i Norge. Etter endringer i de internasjonale forutsetningene, måtte man innse at dette var for tidlig i prosessen, og Norge valgte å ligge på vent til et regelverk kan bli ferdigstilt. Sikkerhetsarbeid og oppfølging med råd og veiledning til klubbene er en viktig del av styrets oppgaver.

Internasjonal representasjon

Tormod Veiby er delegat til FAIs mikroflykommisjon (CIMA) med Mariann Flasnes som

Lisenser

Klasse	Utstedt 2012	Gyldige 31.12.12	Utstedt 2011	Gyldige 31.12.11
Elevbevis Tre akse	117	294	123	288
Flygebevis Tre akse	62	469	66	441
Instruktører Tre akse	7	100	10	93
Elevbevis Vektskifte	1	8	5	15
Flygebevis Vektskifte	4	57	2	62
Instruktører Vektskifte	0	11	0	12
Elevbevis Gyro	4	7	4	7
Flygebevis Gyro	1	17	2	16
Instruktører Gyro	1	4	0	3
IK-1 Instruktør	3	40	1	39
IK-2 Instruktør	7	41	6	39
IK-3 Instruktør	6	29	10	30
FAI Sportslisenser	22	124	18	115
Besiktningsmenn "gyro"	-	3	-	3
Besiktningsmenn "tre-akse"	-	21	-	21
Besiktningsmenn "vektskifte"	-	11	-	11

Aktivitet

	2012	2011
Antall timer	12.932	11.415
Antall starter	33.799	34.797

For 2012 tilsvarer dette i gjennomsnitt 39 flytimer og 102 flyturer på hver av de 329 mikroflyene som hadde flygetillatelse i løpet av året.

Ulykker og hendelser

	2012	2011
Innrapporterte hendelser, alle kategorier	24	33
Alvorlige personskader	0	0
Omkomne (2 ulykker i 2010)	0	0

Det ble innsendt 24 rapporter om små og store hendelser i 2012, som i anonymisert form ligger åpent tilgjengelige på seksjonens nettsider.

Mikroflyseksjonens årsberetning

Mikroflyregisteret

NLF fører på vegne av myndighetene register over alle norske mikrofly.

	2012	2011
Antall mikrolette luftfartøy med kjennetegn	631	622
Antall mikrolette luftfartøy med flygetillatelse ved årsskiftet	283	279
Antall mikrolette luftfartøy som har hatt flygetillatelse innenfor året	329	322
Import av mikrolette luftfartøy til Norge som er ført inn i registeret	26	29

alternativ delegat. Tormod Veiby er også delegat til European Microlight Federation (EMF) med Roger Holm som alternativ delegat. Hensikten med deltakelsen i EMF er å ha kontaktskapende kunnskapsutveksling mellom medlemslandene. Det nordiske samarbeidet med Danmark, Finland og Sverige foregår mest på e-post, og er viktig for å skape tillitsfulle relasjoner i Norden.

Håndboksredaksjon

Tom Bjerke, Roger Holm og Tor Berg.

Det er i 2012 fullført en komplett revisjon av NLFs sikkerhetssystem for mikroflyging, Mikroflyhåndboken, versjon 6.2.

Flytryggingrådet

Bjørn Aspestrand og Mariann Flasnes.

Flytryggingrådet har i 2012 vurdert og behandlet 24 innrapporterte hendelser, og kommet med sine anbefalinger og tilrådninger på disse. Hendelsene med anbefalinger og tilrådninger legges ut på seksjonens webside under fanen «Flytrygging».

Havarikomiteé

Tor Berg og Håvard Mælum.

Regelverket og fysikkerhet

Seksjonen fikk av Luftfartstilsynet i 2012 akseptert revisjon 6.2 av NLFs sikkerhetssystem for mikroflyging, Mikroflyhåndboken. Etter to perioder med

hardt arbeid og mange møter både internt og med myndigheten var dermed dette arbeidet ferdigstilt.

OPS- og opplæringskomiteen, sammen med flytrygging- og teknisk komite avholdt sikkerhetsseminar på Gardermoen medio mars.

Luftfartstilsynet startet sin annonserte runde med ramp check i 2012, der de ser hvordan klubber og medlemmer etterlever regelverket.

OPS & Opplæringskomité

Tor Berg, Arnfinn Kolloen og Tor Sved.

Instruktørkurset 2012 ble avholdt på Gardermoen torsdag – søndag i slutten av oktober, med 24 instruktørkandidater. Kurset var flyttet til høsten da det ikke var oppmeldt tilstrekkelig antall kandidater på det ordinære instruktørkurset på våren. Grunnet denne flyttingen ble de siste to dagene av I-kurset ble avholdt sammen med det årlige oppdateringsseminaret for instruktører, der det var 60 deltagere.

Gyrokomiteé

Stein-Erik Lundblad, Erik Skaarup, Henrik Lund, Øyvind Langtvedt og Martin Schanche.

Teknisk komité

Kai Lyche, Per Arne Skjørholm, Åge Flatner, Jostein Eide og Tormod Veiby.

Teknisk Komite har i inneværende år i hovedsak

vært beskjeftiget med dokument- og importgranskning av fabrikknye mikrofly. I alt 26 nye flyet er tatt inn i mikroflyregisteret, samtlige av typer som også tidligere har vært registerført. I tillegg er det også gransket et fåtall nyere brukte fly. Hendelsesrapporter blir vurdert for å få klarlagt hvorvidt tekniske aspekter som kan føres tilbake til svikt i konstruksjon, materialvalg og/eller -kvalitet, eller sammenstilling. Det fremgår at det i hovedsak er svikt i vedlikehold som fører til tekniske avvik. Stadig flere går over til drift med 95 oktan etanolholdig bilbensin, og dette har også medført et antall hendelser. Om kort tid vil det derfor bli publisert mer informasjon om dette. Arbeidet med å få frem utvidet pensum i vedlikehold er godt i gang, med bidrag fra OPS & opplæringskomiteen.

Aktivitetskomiteen

Odd-Tore Ohnstad, Hilde Hognestad og Bjørn Aspestrand.

Tradisjon tro samlet vi 70 mikropiloter på AERO 2012 i Friedrichshafen. Terminlista var omfattende, men været satte en stopper for mange treff.

2012 har vært et aktivt år, nytt av året var Luftsportsuka på Starmoen, Elverum, i regi av NLF sentralt. Mikroflyseksjonen var med under hele planleggingen og hadde et tett program hele uka. Det ble gjennomført NM under Luftsportsuka, med god hjelp fra Mikroflyklubben Øst.

Petter Strømme og Kurt Norevik, Bergen Aero Klubb/mikro (BAK/mikro) ble norgesmestre, med Per T. Høyland / Håkon Fosso (Jæren) og Morten og Tina Straume (BAK/mikro) på de neste plassene.

Sikkerhet er viktig, ikke bare i festtaler, aktivitetsleder deltok på et sikkerhetsseminar hos DULFU i Danmark, samt en sikkerhetsturne fra Lista i syd til Alta i nord med tilsammen 133 fremmøtte fra klubbene. Det var 100 års-jubileum for norsk militær luftmakt hvor aktivitetsleder var tilstede ved markeringene på Kjeller, Horten, Sola og

Bodø. I Bodø samlet Salten mikroflyklubb en sverm av mikrofly, hele 40 fly, mange kom fra syd og øst i Norge, samt fire fra Tyskland. Det er helt tydelig at våre piloter blir stadig mere aktive både på langturer og konkurranser.

Informasjonskomiteen

Roger Holm, Stein-Erik Lundblad, Rino Wit og Michel Verheughe.

Seksjonen kommuniserer utad til klubbene via våre nettsider og mikroflyspalten i Flynytt, mens viktige meldinger også sendes med e-post til klubbenes adresser. Nettsidens forum er meget aktivt med kjøp, salg og en rekke emner for gjensidig utveksling av tips og meninger om mangt. Seksjonen opprettet en Facebook side for rask oppdatering av treff og andre nyheter, der alle medlemmer også kan kommentere tilbake.

Økonomi

Resultatregnskapet for 2012 viser et underskudd på kr 62.957. Se forøvrig regnskapsoppstillingen.

Sluttbemerkninger

Mikroflyseksjonen har de siste 10 årene opplevd fremgang i antall medlemmer. Mange interesserte strømmer til klubbene og vil bli mikroflygere fordi de ser dette som en overkommelig inngangsport og et rimelig inngangstrinn til virkelig flyging. Vi har et land med en fantastisk natur å fly i men som samtidig kan være krevende for mange. Vårt flytryggingarbeid med gode holdninger for sikre operasjoner er derfor viktig å holde fokus på i tiden som kommer. Seksjonen tilrettelegger et godt aktivitetstilbud hvert år for å bidra til at det blir fristende å fly mye, noe som vil skape både sikrere og dyktigere piloter.

Roger Holm (s), *leder*

Modellflyseksjonens årsberetning 2012

Arne Hennie flyr sitt helikopter invertet i snøvær.

Foto: Kristian Westgård

Seksjonsleder Asle Sudbø

Ledermøtet

Ledermøtet ble avholdt den 3. mars 2012 på Rica Hotell Gardermoen. Hovedsak var styreleders presentasjon av arbeidet med modellflyhåndboka. Deltakerne ble invitert til å gi sine tilbakemeldinger til det foreløpige arbeidet. I tillegg ble ny fagsjef og redaktør for MI presentert. Fagsjef redegjorde for seksjonens økonomi på vegne av nestleder som ikke kunne delta.

Seksjonsstyrets sammensetning

Leder

Asle Sudbø, Trondheim Modellflyklubb

Nestleder

Haagen Valanes, Tromsø Modellflyklubb

Styremedlemmer

Rune Pavestad, Aurskog Høland Modellflyklubb

Anders Holt Jacobsen, Bærum Modellflyklubb,

Magnus Nordstrand, Gjøvik og omegn Modell-

flyklubb, Svein Rudshagen, Moss Modellflyklubb,

Ben Erik Ness, Bergen Modellflyklubb

Varamedlemmer

Arild Johansen, Oslo Modellhelikopterklubb og

Tom Erik Sørensen,
Malvik Modellfly-
klubb

Valgkomité

Jo Grini (leder), Karl Hans Glommen og Tore Hansen.

Andreas Olaussen, Haugaland Modellflyklubb
er seksjonens representant i forbundets
Ungdomsutvalg.

Administrasjonen

Seksjonens daglige administrasjon ivaretas av NLFs sekretariat hvor Jon Gunnar Wold er ansatt som fagsjef og avdelingsleder og lønnes over seksjonens budsjett.

Aktivitet

Instruktørkurs

Seksjonen har arrangert ett instruktørkurs på

Gardermoen. Det planlagte instruktørkurset på høsten 2012 ble gjennomført januar 2013 av praktiske hensyn.

Landslagssamling/gruppeledermøte

Styret inviterte alle gruppelederne for de ulike konkurranseklassene til møte på Rica Hotell Gardermoen den 2. mars. Her ble styrets mandat til gruppelederne gjennomgått, og styret fikk et innblikk i gruppeledernes arbeid.

Luftsportsuka/modellflyskole

Gjøvik og omegn modellflyklubb og Elverum flyklubb modell gjennomførte en modellflyskole for barn og unge under NLFs fellesarrangement Luftsportsuka på Starmoen ved Elverum. Syv elever deltok, og fløy opp til A-bevis.

Nordisk mesterskap IMAC

NLF v/IMAC-gruppa i samarbeid med Elverum flyklubb modell var vertskap for det årlige Nordiske mesterskap i IMAC i september.

Nordisk møte

Det ble arrangert nordisk møte mellom de nordiske landene. I 2012 var Norge på besøk i Danmark, representert ved styrets nestleder Haagen Valanes. Representanter fra Danmark, Finland, Sverige og Norge møtte.

NM Modellflyging

Følgende Norgesmesterskap ble arrangert, og vunnet av:

F1A friflukt Anders Klemetsen,
Ørnen Modellflyklubb

F1B friflukt Vegar Nereng,
Ørnen Modellflyklubb

F1H friflukt Vegar Nereng,
Ørnen Modellflyklubb

F2B linekontroll Clamer Meltzer,
Trondheim modellflyklubb

F3A R/C motor Ola Fremming,
Tønsberg Modellflyklubb

F3C helikopter Jon Roger Thomassen,
Forus RC klubb

F3F R/C seil Espen Torp, Forus RC klubb

F3J R/C seil Jo Grini, Valdres Flyklubb

F3J R/C seil lag Valdres Flyklubb v/Jo Grini,
Fredrik Grini og Aril Røsvik

F3J R/C seil junior Fredrik Grini, Valdres Flyklubb

F4C Skala Per Iversen,
Bærum Modellflyklubb

F3K R/C Kasteglider Lars Petter Eriksen,
Gullknapp Modellflyklubb

Det ble ikke avholdt NM i klassen F3B R/C seil

Norsk klassesesterskap vinnere:

F3A Nordic Kjell Straumland,
Forus RC klubb

F3A Sport07 Arnfinn Lie,
Cirrus Modellflyklubb

IMAC BASIC Rune Haugen,
Asker Modellflyklubb

IMAC Sportsman Henrik Bossum, Gjøvik og
Ome gn Modellflyklubb

IMAC Intermediate Tor Einar Sotlien,
Asker Modellflyklubb

IMAC Advanced Nils Øystein Bossum, Gjøvik
og Ome gn Modellflyklubb

Lisenser

Klasse	Utstedt 2012	Gyldige 31.12.12
A-bevis (grunnbevis for modellflyopplæring)	151	464
Instruktørbevis klasse 2 (grunnbevis instruktør)	33	258
D-bevis (Displaybevis)	24	69
FAI sportslisenser	173	615

Modellflyseksjonens årsberetning

IMAC Freestyle	Kenneth Kristiansen, Løten Modellflyklubb
F3N Helikopter	Martin Larsen, Drammen modellflyklubb
F4H Skala	Kenneth Lunde, Agder Modellflyklubb

Seksjonen oppnådde svært mange gode internasjonale plasseringer i FAI-mesterskap, blant annet:

Martin Larsen, (j)	16. plass F3N EM i Tyskland
Rune Haugen	Nordisk mester IMAC Basic
Ketil Aagesen	Nordisk Mester IMAC Intermediate
Simen Andresen (j)	3. plass Freestyle IMAC Nordisk mesterskap
Jo Grini Norge	11. plass VM F3J Sør-Afrika 8.plass lag VM F3J, Sør-Afrika (22 land)
Clamer Meltzer	3. plass Nordisk mesterskap F2B Stunt
Alex Heindel	18. plass i EM - F3A
Svein Olstad Norge	19. plass EM F1A, Italia 5.plass lag EM F1B, Italia

Ulykker / hendelser

I 2012 har seksjonen behandlet to hendelser med RC-helikopter som har kommet ut av kontroll og skadet parkerte biler på henholdsvis Forus og Elverum. Skadene ble dekket av seksjonens kollektive ansvarsforsikring, og det ble ikke påvist uaktsomhet.

En hendelse med en modell som kom ut av kontroll og krasjet på en parkeringsplass ved Notodden flyplass fikk stor oppmerksomhet i lokale aviser/nettavis. En bil ble skadet av vrakdel, mens en annen bil ble antent og fikk skader i motorrommet. Politi og brannvesen ble tilkalt. Skadene har blitt dekket av seksjonens kollektive ansvarsforsikring.

Hendelsen kunne fått alvorlige konsekvenser

dersom det hadde vært personer tilstede der modellen styrtet. Piloten fløy i henhold til de sikkerhetsinstrukser som gjelder for Notodden flyplass, og med tillatelse fra tårnet. Sikkerhetsutvalget (SU), styret og fagsjef har konkludert med at hendelsen skyldes uhell/ytre påvirkning og har ikke påvist uaktsomhet.

Seksjonens arbeid i 2012

Seksjonsstyremøter

Det er avholdt fire seksjonsstyremøter hvor 33 saker er behandlet.

Seksjonsstyret har hatt hovedfokus på å gjennomføre arbeidet med modellflyhåndboka som har blitt utarbeidet av SU. På høsten 2012 ble fagsjef involvert i skrivearbeidet, og har fungert som tilgjengelig ressurs for SU. Arbeidet har gått planmessig, men med en forsinkelse som innebar at det ferdige utkastet ikke ble sendt til klubbene på høring før i første kvartal 2013. Arbeidet med ny håndbok har også omfattet revisjon av alle eksisterende opplæringshefter. I forbindelse med håndbokaarbeidet ble en ny handlingsplan for ulykker utarbeidet og sendt til klubbene.

Styret har hatt fokus på forsiktig pengebruk gjennom hele året og har holdt korte og effektive styremøter.

Andre saker som har hatt fokus er tettere samarbeid med ungdomsutvalget, rekruttering/breddeidrett i klubbene, og fokus på å øke ungdomsdeltakelse på konkurranser innenfor vedtatte budsjettammer. Seksjonen fikk gjennomslag for å innføre F3K som godkjent NM-klasse av NLF Forbundsstyre.

Internasjonal representasjon

Seksjonene er representert i FAIs modellflykommisjon (CIAM) med Narve L. Jensen som delegat og Tom Erik Sørensen som vara.

Til venstre

Henrik Riseng fløy for det norske landslaget under Nordisk mesterskap i IMAC som ble avholdt på Starmoen ved Elverum i september.

Foto: Jon G. Wold

Nede til venstre

Jo Grini, Valdres Flyklubb ble Norgesmester i klasse F3J, og kom på 11. plass i VM i samme klasse i Sør-Afrika.

Foto: Espen G. Bakke

Nede til høyre

Martin Larsen (18) fra Drammen Modellflyklubb ble Norsk klassemester i klasse F3N, og kom på 16. plass i det første EM i denne klassen noensinne, som ble avholdt i Ballenstedt i Tyskland.

Foto: Lars Aage Olsen

Modellflyseksjonens årsberetning

Vi har følgende posisjoner i FAI/CIAMs subcommittees (SC):

F3A SC	Ola Fremming, medlem
RC Soaring SC	Jo Grini, medlem
F3C SC	Dag Eckhoff, komitéleder
Scale SC	Narve L. Jensen, komitéleder
Electric Flight SC	Pål Stavn, medlem

Følgende personer er internasjonalt godkjente dommere i FAI/CIAM:

F3A og F5A	Tom Erike Sørensen og Pål Kvaløy
F3C	Dag Eckhoff
F4	Narve L. Jensen, Jan Even Liahagen, Sverre Moen og Lars Siggerud
F6A	Dag Eckhoff

Tom Erik Sørensen er en ettertraktet dommer i F3A, og har vært dommer i en rekke internasjonale mesterskap i 2012, bl.a. EM i F3A.

Følgende personer fungerer som tekniske eksperter i FAI/CIAM:

F1	Tor Bortne og Ingolf Steffensen
F3A	Ola Fremming og Tom Erik Sørensen
F3B/F/J	Espen Torp og Jo Grini
F3C	Dag Eckhoff
F4	Narve L. Jensen og Jan Even Liahagen
F5	Pål Stavn

Aktivitet i utvalg og komiteer

Sikkerhetsutvalget

Leder: Jo Grini

Medlemmer: Magnus Nordstrand, Magne Hegstad, Ketil Aagesen og Rolf Meum

Sikkerhetsutvalget har hatt det travelt med å ferdigstille modellflyhåndboka. Utvalget har samarbeidet tett med styret med jevnlig rapportering, og har hatt tilgang til fagsjef som operativ ressurs mht. revidering av alt eksisterende opplæringsmateriell.

Gruppeledere (konkurransautvalg)

Seksjonens konkurransautvalg består av gruppeledere som representerer de ulike konkurranseklassene. Disse fungerer som bindeledd mellom utøverne og styret/fagsjef. På gruppeledermøtet 2. mars ble det arbeidet fram et mandat for gruppelederne. Oppgavene består blant annet i å arrangere uttaksstevner, nominere landslag, forestå påmelding til mesterskap m.m.

I 2012 besto konkurransautvalget av følgende gruppeledere:

F3J/F3K	Jo Grini
F3F	Rolf Børge Rettesdal
F4C	Ole Torp
F1A/B/H	Atle Klungrehaug
F3A/F3P	Espen Kvien (Ny 2012)
F3C/F3N	Jan Thore Lygren (Ny 2012)
F2B	Clamer Meltzer
IMAC	Ketil Aagesen

Økonomi

Seksjonen har tidligere hatt få utgifter og god økonomi, med lav seksjonskontingent som inkluderer gratis medlemsblad og forsikringsdekning. Pga. beslutningen om å ansette en heltidsressurs i NLF (fagsjef modellfly) har styret hatt som mål å oppnå økonomisk balanse gjennom forsiktig forbruk og en gradvis økning av seksjonskontingenten. Etter et planlagt underskudd i 2012 oppnås budsjettbalanse om 1–2 år.

Underskuddet for 2012 skyldes blant annet en svak nedgang i antall medlemmer, bortfall av annonseinntekter fra MI i første kvartal, redusert rammetilskudd fra NIF, og et svært lavt ungdomstilskudd i 2012. Pga. det gode resultatet fra 2011 har styret likevel holdt budsjettet som ble vedtatt på forrige ting, når hele tingperioden 2011–2012 sees i sammenheng. Det ble spart inn på korte og effektive styremøter, og pga. svært gunstig avtale med Rica Gardermoen ble ledermøtet avholdt til vesentlig lavere kostnad enn budsjettet. Styret

har derfor kunnet gjennomføre de aktiviteter som budsjettet la opp til. Seksjonens medlemsblad MI har økt kvaliteten betydelig, innenfor budsjett.

Til tross for lavt ungdomstilskudd fra NIF valgte styret likevel å bruke de midler det hadde til rådighet på en økt satsning på toppidrett. Dette medfører muligheten til å søke om et betydelig høyere beløp i 2013. Ved å innføre et stipend for ungdom som dekket reisekostnader til konkurranser og trening, ble 12 kvalifiserte søkere tildelt til sammen 56.000 kroner. I tillegg har seksjonen støttet rekrutteringsarrangement i klubbene, modellflyskole, kjøp av skolefly og betalt seksjonsbidrag til fellesarrangementet Luftsportsuka.

For neste tingperiode har styret mål om å øke satsning på både toppidrett og bredde/rekruttering. Dette forutsetter økt ungdomstilskudd fra NIF, at medlemsmassen holder seg stabil, og at den planlagte kontingentøkningens del 3 vedtas av seksjonsmøtet i 2013.

Sluttbemerkninger

Året 2012 har, for Modellflyseksjonens vedkommende, vært preget av arbeidet med modellflyhåndboka. Styret og sikkerhetsutvalget har jobbet godt sammen med håndboka, og det er lagt vekt på at det nye regelverket skal være så enkelt som mulig å forholde seg til. Det er lagt avgjørende vekt på opplæring av modellflygere, både for lettere modeller (A-bevis), og tyngre og kompliserte modeller (B-bevis). Etter hvert som regelverket blir utprøvd i klubbene, vil håndboka oppdateres og revideres, basert på de tilbakemeldingene man får fra klubbene. Håndboka skal ut på høring på nyåret 2013, og vil bli behandlet på seksjonsårs møtet i april 2013. Den blir ganske sikkert også et sentralt tema på ledermøtet 2014; arbeidet med regelverket er et kontinuerlig arbeid.

I 2012 ble det innført ny NM klasse, F3K, som det heretter kan arrangeres offisiell NM i. Klassen har vist fin og økende aktivitet, og det er absolutt potensiale for fine internasjonale plasseringer i denne klassen i årene fremover.

Rekruttering til klubbene følger trenden for NLF-tilsluttede klubber for øvrig, det oppleves en stagnasjon eller svak nedgang i medlemsmassen. Dette er en betydelig utfordring. Stadig større og tyngre modeller betinger at også modellflyging i stadig større grad foregår i ordnede forhold, og tilslutning til NLF er en god forutsetning for å få dette til. Det er bekymringsverdig at stadig flere klubber sliter med å beholde flystriper, eller blir pålagt restriksjoner på flytider og flytyper. Dette hemmer rekruttering, og NLF mister medlemmer som en følge av det. Det er ikke tvil om at støyreduksjon er en vesentlig faktor for å unngå at anlegg kommer under press. En annen ting som er klart, er at medlemmene våre forventer at NLF stiller opp med assistanse og rådgivning i slike saker. Den forventingen er Modellflyseksjonen og NLF innstilt på å ta fremover, men det er og blir klubbene som må ta de tunge løftene lokalt, både økonomisk og praktisk.

Modellflyseksjonens styre har arbeidet frem et forslag til langtidsplan for arbeidet i seksjonen for årene fremover, med fokus på sikkerhet og opplæring, regelverk, luftrom og anlegg, miljø, og service til klubbene, for å nevne hovedpunktene. Forslaget skal legges frem for Seksjonsårs møtet 2013. Håpet er at langtidsplanen skal bli et nyttig kompass for seksjonsstyret å arbeide etter i årene fremover, og at man evner å identifisere de riktige områdene seksjonen må ha fokus på i årene fremover for å styrke sin posisjon, styrke sin økonomi, og derved styrke sin evne til å kunne yte god service til våre medlemmer i årene som kommer.

Asle Sudbø (s), leder

Motorflyseksjonens årsberetning 2012

Aquila A210
Foto: Torkell Sætervadet

Seksjonsleder Lars Øyno

Ledermøtet

Ledermøtet ble avholdt lørdag 22. september 2012 på Rica Hotel Gardermoen med 30 klubbledere til stede. Hensikten med ledermøtet er å holde klubbene og seksjonsstyret gjensidig informert om det arbeidet som pågår i styret og om de saker som opptar klubbene.

Programmet inkluderte EASA regelverket Part-FCL, Part-NCO, Part-ORA, bookingsystem, CAMO, GAP, bruk av Avinors flyplasser utenom åpningstid, endring av NIF lovnorm for klubber, klubb utvikling, rekruttering og medlemsutvikling og innspill fra klubbene.

Klubbene kommenterte at CAMO, finansiering av fly, økende regelverkskrav og tilgang til flyplasser, luftrom mv. opptar dem sterkt. Videre kommenterte de at styret arbeider godt og at det var et hensiktsmessig møte med riktig innhold.

Seksjonsstyrets sammensetning

Leder

Lars Øyno, Hallingdal Flyklubb

Nestleder

Martin Hasselknippe, Oslo Flyveklubb

Styremedlemmer

Michelle Sandra Aitken, Sola Flyklubb

Bjørn Skogøy, Bodø Flyklubb

Eirik Bruset, Værnes Flyklubb

Ingelise Arntsen, Bergen Aero Klubb

Stig Hoftaniska, Rygge Flyklubb

Valgkomité

Line Brøto (leder), Yngve Johnsen og Ola Lilloe-Olsen.

Sertifikater

Luftfartstilsynet utsteder, fornyer og fører register over sertifikater for motorflygere. Seksjonen er derfor avhengig av de opplysninger man får fra Luftfartstilsynet. Det er stilt spørsmål til Luftfartstilsynet om tallene for 2012 er riktige.

Klasse	Utstedt 2012	Gyldige 31.12.12	Utstedt 2011	Gyldige 31.12.11
PPL A (JAR-FCL)	69	1 556	105	1 481
PPL A (nasjonalt)	-	227		150
Sum *)	69	1 783	105	1 638

*) Mange som bytter fra nasjonalt til JAR sertifikat har begge disse gyldige. Summen gir derfor ikke et riktig bilde av antallet.

Lisenser

Klasse	Utstedt 2012	Gyldige 31.12.12	Utstedt 2011	Gyldige 31.12.11
FAI sportslisenser	4	25	3	20

Aktivitet

	2012 **)	2011 *)
Antall fly rapportert		102
Klubb / privatflyging		9 194
Skoleflyging		9 103
Skogbrannvakt		338
Redningstjeneste		349
Seilflysleping		113
Fallskjermfløfting		209
Sum timer rapportert		19.306

*) Rapportene for 2011 er ikke komplett, da det mangler rapport fra en rekke klubber.

*) Styret har besluttet å ikke framlegge aktivitetstall for 2012 da rapporten ikke er komplett.

Motorflyseksjonens årsberetning

Ulykker og hendelser

Rapportering av ulykker og hendelser med motorfly skjer til Luftfartstilsynet, som fører statistikk. Tallene er hentet fra tilsynets analyseavdeling*.

Oversikt over ulykker, alvorlige hendelser og andre hendelser med private, norskregistrerte luftfartøy:

År	2012	2011
Ulykker	5	10
Alvorlige hendelser	1	1
Hendelser	152	143

Dersom private motorfly registrert i utlandet inkluderes ser oversikten slik ut:

År	2012	2011
Ulykker	6	10
Alvorlige hendelser	1	1
Hendelser	182	149

Statistikken omfatter alle klubb- og privatfly, ikke bare fly i klubbregi.

Administrasjon

George Lundberg var tilsatt i stillingen avdelingssjef og fagsjef i 100 % stilling og Tom I. Bjerke var fagkonsulent i delt stilling (5 %), avsluttes 31.12.2012.

Seksjonens arbeid i 2012

Seksjonsstyremøter

Det er avholdt 10 styremøter hvor 90 saker er behandlet.

Seksjonsstyrets sentrale oppgaver

Styret har i tillegg til planlegging og gjennomføring av ledermøtet arbeidet med rammebetingelser for flyging i klubb, herunder tilgang til flyplasser, EASA regelverk, idrettssatsing, ungdomssatsing og rekruttering. Et vesentlig arbeid har blitt lagt ned for å etablere en ny samarbeidsavtale med Luftfartsskolen (LFS) som ble inngått på forsommeren 2012.

Det har blitt arbeidet mye med tilgang til Avinors flyplasser utenom åpningstid, finansieringsløsning for fly og tilgang til flyplasser for GA på Østlandet.

Gruppen som jobber med tilgangen til flyplasser for GA-virksomhet på Østlandet har kommet langt. Arbeidsgruppene for hver av de tre hovedområdene jobber selvstendig, og det arbeides aktivt innenfor alle tre gruppene.

Seksjonen har gått gjennom sine komiteer og hatt presentasjoner og diskusjoner med hver komitéleder. Enkelte endringer på komiteene er foretatt.

Internasjonal representasjon

Kurt Norevik har overtatt som delegat for Kjell Lyshaugen som nå er alternativ delegat til FAIs motorflykommisjon (GAC). Thore Thoresen deltok i det årlige møte i FAIs akrokommisjon (CIVA). For femte gang fikk det norske forslaget utarbeidet

av Thore Thoresen til obligatorisk program i Advanced for inneværende år, flest stemmer.

Bjørn Skogøy har representert seksjonen i European Powered Flying Union (EPFU). Lars Øyno er NLF sin representant i Europe Air Sport (EAS).

Sikkerhets- og utdanningskomiteen

Sikkerhets- og utdanningskomiteen (S/U) har bestått av: Ola Lilloe Olsen (leder), Ivar Dyrdal (nestleder), Eirik Walle, Bjørn Skogøy og Ivar H. Henriksen.

Sikkerhets- og Utdanningskomiteen arbeider etter de hovedmål som er satt opp i NLFs strategiplan. Komiteen har i tillegg hatt fokus på å nå ut til klubbene og de operative flygerne på en direkte måte med aktuelle saker og innspill. Det er sendt ut tre S/U-bulletenger i 2012 til medlemmene.

Skolesjefsseminaret ble avholdt på Rica Hotel Gardermoen 16. november. Seminaret var et rent skolesjefsseminar og ble holdt på en dag. Seminaret ble godt mottatt i denne formen.

S/U har en fast spalte i Flynytt der ulike temaer tas opp på en uhøytidelig måte. S/U oppfordrer klubbene til å videreutvikle egnede opplegg for å ha kontinuerlig og dynamisk fokus på sikkerhetsarbeidet.

Det ble avholdt et GAP-seminar i forbindelse med Luftsportsuka 2012. GAP-samlinger i vest ble kansellert grunnet dårlig vær og i nord grunnet stengt flyplass.

S/U komiteen har avgitt hørings svar til havari-kommisjonen i GA-relaterte ulykker og hendelser. Hørings-svarene er i flere tilfeller gjengitt i sin helhet i rapportene.

Akrokomiteen

Akrokomiteen har bestått av: Ivar Dyrdal (leder), Knut Lande, Bjørnar Vollstad, Thore Thoresen og Bjørn Strøm.

Akrokomiteen har gjennomført to møter hvorav ett utvidet komitemøte der også evaluator-korpset deltok. Hovedtemaer har vært flystevneforskriften og etableringen av akroskoling ved Bergen Aero Klubb og Bodø Flyklubb. Videre innledende planlegging av et erfaringsseminar for flystevnesesongen 2012. EASA regelverket og Luftfartstilsynets praktisering av dette, har også vært sentralt.

2012 har vært et svært aktivt jubileumsår med mange flystevner med høy belastning på akrokomiteens medlemmer og evaluatorkorpset. Sikkerhetsnivået i akroflyging anses som godt og arbeidet videreføres med kontinuerlig fokus på sikkerhet.

Teorikurs og eller praktisk grunnutdanning til akroflyging har vært gjennomført ved Nedre Romerike Flyklubb, Gjøvik og Toten Flyklubb, Sola Flystasjons Flyklubb og Rygge Flyklubb. I tillegg har Bergen Aero Klubb og Bodø Flyklubb fått både fly og tillatelse til akroskoling i 2012. Nedre Romerike Flyklubbs flyskole ved Ivar Dyrdal har støttet opp om disse aktivitetene i oppstartsfasen. To akroinstruktører ble utdannet i løpet av året i regi av Nedre Romerike Flyklubb. EASA regelverket vil forenkle akroinstruktørutdanningen både for FI og CRI siden utdannelsen delegeres til de aktuelle flyskoler og ferdighetssprøver for LT vil falle bort.

Konkurransekomiteen

Konkurransekomiteen har bestått av: Bror-Eric Hjulstad (leder), Kurt Norevik og Petter Strømme.

Konkurransekomiteen har avholdt NM på Star-moen 9.-10. juni 2012. Det ble arrangert en introduksjonsklasse i forbindelse med NM slik at ungdom kunne delta på en uformell måte. Komiteen har søkt og fått midler til to prosjekter innen utviklingsorientert ungdomsidrett. Det ble fløyet til sammen ca. 25 timer hvor 4 ungdommer deltok.

Motorflyseksjonens årsberetning

Eskil Amdal tester Evekter SportStar.
Foto: Lars Brede Grøndahl

Ski og sjøflykomiteen

Ski og Sjøflykomiteen har bestått av: Mikael Aksdal, Carl Christian Gunnestad, Kåre Weeg og John Bjørn Fossdal.

Komiteen ble gjenopprettet i 2012 og har påbegynt sitt arbeid med følgende saker: Kontakt mot havarikommisjonen, internasjonalt arbeid, registrering av landingsplasser, lov om motorferdsel i utmark og mal for enkeltstående landings-tillatelser mv.

Komiteens hjemmeside er flyttet og er nå en del av seksjonens. Komiteen har også opprettet en Facebook-side for kontakt med miljøet.

Helikopterkomite

Det ble i 2012 avholdt et innledende møte med en gruppe interesserte helikopterflygere med tanke på en tilknytning til NLF. Det er ønskelig å få tatt opp helikopterflyging som en idrettsgren i NIF for deretter å gjøre det mulig å opprette helikopterklubber og en helikopterkomite underlagt Motorflyseksjonen.

Klubbutvikling og besøk

NLFs aktivitetskonsulent Tom Brien har gått ned til 50% stilling i 2012. Han har fulgt og deltatt i Luftforsvarets 100-årsmarkering på Kjeller, Sola og Bodø. Videre har Rakkestad brukerforum, Bodø luftsportsforum, Jarlsberg flydag og Luftsportsuka vært besøkt. Klubbutvikling i Fjordane flyklubb har vært fulgt opp i 2012.

Fagsjefen har vært på klubbesøk hos Rygge Flyklubb, Borg Flyklubb, Grenland Flyklubb, Tønsberg Flyveklubb og Bodø Flyklubb i 2012.

Flyteknisk

CAMO tjenesten i NLF har endret struktur og tilbyr nå også å ha flyene i såkalt ukontrollert miljø. Prisene har blitt mer differensiert og eier kan selv velge mer hva de ønsker. Kostnadssiden for CAMO har vært mye diskutert i 2012. Det vises for øvrig til forbundets rapport om CAMO.

Flyplasser, luftrom og anlegg

Arbeidet med å tilrettelegge for best mulig utøvelse av våre aktiviteter, ivaretas gjennom de sentrale satsningsområdene (se forbundets årsberetning).

Seksjonen har vært sentral i arbeidet med muligheten for bruk av Avinors flyplasser utenom åpningstider. Til tross for at det er laget en avtale med Avinor om dette viser det seg vanskelig å få benyttet denne i praksis.

Leder i Motorflyseksjonen, Lars Øyno, er leder av en arbeidsgruppe med formål å bedre tilgjengeligheten for landingstrening på Østlandet.

Gruppen har et tredelt mål om:

1. Å bevare mulighetene for bruk av Kjeller lengst mulig.
2. Bedre tilgangen til eksisterende flyplasser.
3. Tilrettelegge for en ny trenings/avlastningsflyplass på Østlandet.

Dette arbeidet har kommet langt i 2012 og man har undersøkt flere mulige lokasjoner for treningsflyplass på Østlandet.

Avinor utga oppdaterte flykart i 2012. Disse ble også utgitt digitalt etter påtrykk fra NLF.

Konkurranser

Akro konkurranser er fortsatt inne i en positiv utvikling. Interessen for presisjons og rallyflyging er også god, spesielt på Vestlandet.

Presisjon og Rally: Kurt Norevik vant NM og åpent tysk mesterskap og fikk en femteplass i nordisk mesterskap i presisjon. Han deltok også i VM i Rallyflyging i Spania.

Akro: Thore Thoresen vant NM i akroflyging på Klaten 16.-19. august. Arrangementet var vellykket med 14 deltagere. Under nordisk mesterskap i Finland fikk Odd Henrik Aasen syvende plass i klassen Sportsman.

Informasjonsarbeid

Sentralt i Motorflyseksjonens informasjonsarbeid står NLFs nye nettside. Her publiseres medlemsinformasjon og relevante operative nyheter for utøverne. Journalistiske flynyheter publiseres derimot av Flynytt. Seksjonens underside hadde flest visninger av alle seksjonene med 38.055, hvorav 14.586 unike besøk. Dette er en økning på 27 % fra 2011.

Norgesmester i akroflyging Thore Thoresen
Foto: Torkell Sætervadet

Motorflyseksjonens årsberetning

Seksjonen har også opprettet en Facebook-side som er godt besøkt og hadde 235 «likes» ved årets utløp.

Flynytt

Flynytt utgis av Motorflyseksjonen og går til alle medlemmer i motorfly- og mikroflyklubbene, med unntak av barne- og støttemedlemmer.

Flynytt er medlem av Den norske fagpresses forening, og tidsskriftet redigeres etter Redaktørplakaten. Redaktør er Torkell Sætervadet som arbeider for Flynytt i 60 prosent stilling. Sætervadet har tilleggsoppgaver for NLF på forbundsnivå i 40 prosent stilling.

Løssalgsprisen per nummer er 85 kroner og medlemmene betaler 250 kroner per år for bladet. I 2012 ble det kjørt et testprosjekt med nettbrettutgave av Flynytt, noe som videreføres permanent. Bladet kom ut med seks papirutgaver i 2012. Godkjent opplag (2. halvår 2011 og 1. halvår 2012) er 5.124 eksemplarer mens bladet trykkes gjennomsnittlig i 6.650 eksemplarer.

Bladet er fortsatt helt avhengig av alle de frivillige skribentene og fotografene, men en del av reportasjene utføres av profesjonelle skribenter.

Løssalget av papirutgaven har stabilisert seg på et nivå som ligger historisk relativt lavt. I snitt ble det solgt 832 eksemplarer av hver utgave sammenlignet med et gjennomsnitt på 864 eksemplarer i 2011.

Flynytts nettutgave (flynytt.no) viser fortsatt økende trafikk. Det var en økning på 63% i 2012. Antall besøk i 2012 økte med 63 prosent sammenliknet med året før og er på 68.648. Antall unike besøkere økte fra 21.845 til 36.385 i 2012.

For å motvirke effekten av betydelig økte portokostnader, har Mediapost i 2012 levert Flynytt til om lag halvparten av de faste abonnentene med sine avisbud. Innkjøringsproblemer og varierende leveransequalität er etterfulgt av en positiv trend.

Annonseomsetningen var i 2012 på om lag kr 610.000, ni prosent lavere enn året før. Bladets gode økonomiske resultat i 2012 skyldes stor grad av ubetalt arbeid samt betydelig refusjon av merverdiavgift i desember utover budsjettet som følge av ny forvaltningspraksis.

NAKs Flytjeneste

Flytjenestens ledelse har bestått av: Odd Stormorken (leder) og Ole Jørgen Kjellmark som fagleder for søk- og redningstjenesten (SAR). Vervet som fagleder for skogbrannvakt-tjenesten har vært ubesatt. Karl Andreas Olsson er web-ansvarlig.

Søk- og redningstjenesten

SAR-tjenesten utførte 36 oppdrag etter utkallinger fra hovedredningssentralene og politi, med til sammen 83 flytimer. Med andre ord fortsatt et år med positiv trend på aktiviteten. Det arbeides mot flere brukere, og andre frivillige organisasjoner, for å gjøre tjenesten kjent.

I 2012 er det 14 SAR-korps av 16 som har rapportert aktivitet i form av oppdrag eller øvelser. Til sammen har disse korpsene gjennomført 161 øvelsestimer i løpet av året, noe som bør betraktes som normalt. Det har vært avholdt en fellesøvelse, i Hattfjelldal 24.–26. august, for korpsene fra Trøndelag og nordover.

Flytjenesten mottok kr. 650.000 fra Justisdepartementet for driften av SAR-virksomheten

Vedlegg 6

Instruktør Jahn Selboe skoler i Kilen sjøflyklubb
Foto: Dag Omar Kvalvaag

Motorflyseksjonens årsberetning

i 2012 som er en økning på 100.000 fra 2011.

Fagmøtet for SAR-korpene ble avholdt på Rica Hotel Gardermoen 14. april med 15 korps representert.

Flytjenesten er medlem i FORF (Frivillige organisasjoners redningsfaglige forum). Flere korps samarbeider nå nært med Røde Kors Hjelpekorps, og dette gir positive utslag for begge organisasjonene. Det anses viktig å utvikle dette samarbeidet videre, i tillegg til samvirke med andre aktører i redningstjenesten under øvelser og aktiviteter.

Den totale aktiviteten unntatt skogbrannvakt, vises i tabellen nedenfor.

Skogbrannvakt

De 17 klubbene som er registrert som deltagere i skogbrannovervåkingen har fløyet totalt 275 timer fordelt på 141 turer i 2012, mot 498 timer i 2011. Timetallet i 2012 er mindre enn den historiske normalen. Det har ikke vært avtale og dermed ikke flyging i Rogaland og Akershus i 2012.

Økonomi

Seksjonens økonomi er basert på inntekter fra medlemskontingenter, gebyrer for systemer og håndbøker for klubbene, rettigheter til undervisningsmaterieill benyttet av Luftfartsskolen og andel av spillemidler fra NIF.

Seksjonens andel av tilskuddet fra NIF var for 2012 på 362.697 som er det samme som fjoråret.

Kompensasjon av merverdiavgift for varer og tjenester for all frivillig organisert virksomhet utgjorde 153.654 kroner, av den kompensasjonen som tilfalt NLF. Beløpet ble fordelt i henhold til den omsetning som lå til grunn for søknaden, med 52.212 kroner til Flynytt, 32.728 kroner til flytjenesten og 68.714 kroner til seksjonen generelt.

Det ble i 2012 budsjettert med 200.000 som inntekt fra Luftfartsskolen for driftsåret 2011. Disse pengene ble ikke mottatt grunnet manglende avtale mellom seksjonen og LFS. Resultatregnskapet for 2012 viser at seksjonen samlet kommer ut med et overskudd på 580.674 kroner, mot et budsjettert underskudd på 53.000 kroner.

Flynytt kom ut med et overskudd på 336.692 kroner.

Flytjenesten endte med et tilgodehavende på 59.816 kroner som tilføres tjenestens kapital i NLFs balanse.

Styret vedtok å endre statuttene for Motorflyseksjonens Hangarfond til også å inkludere lån til fly. Det ble innvilget ett lån på 150.000 kroner til Elverum Flyklubb i Hangarfondet. Fondets kapital var ved årsskiftet på 435.893 kroner.

Årstall	2012	2011
Antall oppdrag	36	26
Flytimer ved oppdrag	83	82
Flytimer ved øvelser	161	157
Flytimer andre oppdrag	121	167

Sluttbemerkninger

Styret ble videreført uten endringer og representantene er flinke til å møte.

Det har blitt arbeidet mye med reetableringen av avtalen med Luftfartsskolen, Avinors flyplasser utenom åpningstid, finansieringsløsning for fly og tilgang til flyplasser for GA på Østlandet.

Avtalen med Avinor om tilgang på flyplasser utenom åpningstid er underskrevet, men viser seg vanskelig å ta i bruk ettersom det er noe motstand hos flyplassjefene. Det arbeides mot en løsning på dette med Avinor og LT.

Gruppen som jobber med tilgangen til flyplasser for GA-virksomhet på Østlandet har kommet langt. Sett i lys av den usikre situasjonen for Kjeller flyplass, er dette særlig viktig. Arbeidsgruppene for hver av de tre hovedområdene jobber selvstendig, og det arbeides aktivt innenfor alle tre gruppene.

Seksjonen har ellers gått gjennom sine komiteer og hatt presentasjoner og diskusjoner med hver komitéleder. Enkelte endringer på komiteene er foretatt. Blant annet er GAP-konseptet rustet opp.

Motorflyseksjonens seksjonshederstegn ble i 2012 tildelt Ivar Dyrdal for sin fremragende innsats for akroflyging og sikkerhetsarbeid innen akro i Norge.

Flynytt har hatt et godt år med gode utgaver og gode tilbakemeldinger. Bladets uavhengige posisjon er bekreftet og det redigeres i henhold til redaktørplakaten. Bladet står fritt i å uttrykke meninger og har skapt debatt i 2012.

Basert på strategisamling i NLF, er planer for ATO og LAPL blitt fastere. Dette arbeidet vil fortsette i 2013.

Totalt sett har styret fungert godt, med konstruktive debatter og gode innspill fra samtlige.

Totalt sett har styret fungert godt, med konstruktive debatter og gode innspill fra samtlige.

Lars Øyno (s), leder

Seilflyseksjonens årsberetning 2012

Mariann Moen
Foto: Marek Rzewuski

Ledermøtet

Seksjonen innkalte til ledermøte 14. april, men måtte avlyse dette grunnet liten interesse og påmelding.

Styrets sammensetning

Leder

Jan Erik Kregnes, Gauldal Seilflyklubb

Nestleder

Ida Mellesdal, Elverum Flyklubb

Styremedlem

Tommy Kristiansen, Gardermoen Seilflyklubb

Michael Koch, NTH Flyklubb

Ole Baartvedt, Tønsberg Seilflyklubb
(t.o.m oktober 2012)

Arne Wangsholm, Os Aero Klubb, (valgt som varamedlem, tok plass som fast styremedlem fra oktober 2012)

Varamedlemmer

Trude Liavåg, NTH Flyklubb

Valgkomité

Tom Erik Hole (leder), Ole Andreas Marskar og Kato Kvitne

Seksjonsleder Jan Erik Kregnes

Administrasjon

Seilflyseksjonen administreres i hovedsak fra riks-senteret for seilflyging, Ole Reistad Senter (ORS) hvor den ansatt har sitt hovedkontor. Administrasjonen er en del av NLFs sekretariat og den ansatte er underlagt generalsekretæren. Kontakten med ledelsen i NLF og øvrige seksjoner opprettholdes ved kontordager i Oslo gjennom året.

Steinar Øksenholt har vært ansatt i 100 % stilling som avdelingsleder, fagsjef og daglig leder av Ole Reistad Senter. Guri og Espen Aarhus ble ansatt i 100% stillinger fra 1. juli 2012 med ansvar for drift og vertskap ved Ole Reistad Senter på Elverum.

Seksjonens arbeid i 2012

Seksjonsstyremøter

Det er avholdt åtte seksjonsstyremøter hvor 70 saker er behandlet.

Lisenser

Klasse	Utstedt 2012	Gyldige 31.12.12	Utstedt 2011	Gyldige 31.12.11
Elevbevis	58	179	60	196
Flygebevis - flyslep	14	312	20	358
Flygebevis - motorseilfly	9	196	24	217
Flygebevis - vinsj	4	59	3	66
Instruktør kl 1	0	17	0	19
Instruktør kl 2	3	68	5	71
Instruktør kl 3	6	40	5	39
Instruktør kl 4	1	27	6	42
Slepetillatelser	12	159	11	159
FAI sportslisenser	21	243	23	263

Aktivitet og fly

	2012	2011
Timer fløyet	6.400	6.000
Antall starter	7.300	7.600
Antall km (strekflyging)	95.000	90.000
Antall seilfly/motorseilfly	148	148

Fra 2012 gjøres rapportering av timer og starter ved registrering i Melwin Camo. Et mindre antall fly utenfor Camo-organisasjonen har rapportert direkte til S/NLF. Samtlige luftdyktige fly i 2012 har rapportert. Antall km er hentet direkte fra Online Competition 2012 (OLC).

Ulykker og hendelser

	2012	2011
Hendelser	33	33
Ulykker	2	3

To av hendelsene i 2012 kom ut med større materielle skader, begge med ordinære seilfly.

Styrets sentrale oppgaver

Styret har gjennom året jobbet med saker innenfor følgende hovedtemaer; Økonomi, utarbeidelse og revisjon av ny strategiplan for perioden 2013 – 2016, medlemsutvikling, PR og rekrut-

tering, personell og administrasjon, avvikling av medlemsbladet Seilflysport og etablering av Nordic Gliding, rehabilitering og vedlikehold av Ole Reistad Senter, sikkerhet og hendelser, nye EASA bestemmelser (ATO/LAPL), teknisk opp-

Seilflyseksjonens årsberetning

følging (CAMO), Nordisk samarbeid (Svedanor og Nordic Gliding Meet). Dette i tillegg til andre seilflyfaglige og administrative saker.

Internasjonal representasjon

Arild Solbakken representerer seksjonen i FAIs seilflykommisjon (IGC) og Steinar Øksenholt i European Gliding Union (EGU).

Seksjonen har videre deltatt på nordisk møte og møte i Svedanor (Samarbeidsmøte Sverige, Danmark og Norge)

Handlingsplanen for tingperioden

Seilflyseksjonens har som visjon i planperioden 2010–2014 – Enklere, sikrere og artigere seilflyging og med innføring av nytt europeisk regelverk som hovedmål. Handlingsplanens satsningsområder er definert med behov, mål for perioden og mål for 2012.

Sikkerhet og utdanning

Sikkerhets- og utdanningskomiteen (SUK) ledes av Svein Larssen.

Seilflyseksjonen deltar aktivt i det sentrale NLF-prosjektet med å etablere en ATO (Approved Training Organization) som kan godkjennes for utdanning til LAPL (Light Aircraft Pilots License). I 2012 har arbeidet i hovedsak vært knyttet til utredning av organisatorisk modell for mulig delegasjon. Høsten 2012 deltok fagsjefen på en studietur til British Gliding Association (BGA).

Seksjonen har avholdt Svedanorkurs i fjellflyging, strekkflyging og akroflyging i 2012.

Det ble ikke gjennomført sentrale intensivkurs (grunnkurs) i 2012. I regi av S/NLF og ved ORS har det derimot vært tilbud om grunnskoling som et supplement til klubbens skoling.

I regi av S/NLF er det gjennomført instruktørutdanning i form av opptak, IK-3 kurs og O-kurssamling. Fire nye instruktører fullførte IK-3 utdannelsen i 2012.

Luftrom

Per Osen er seksjonens representant i NLFs sentrale luftromsutvalg.

Avinor og NLF var veldig godt fornøyd med samarbeidet og etterlevelsen av avtalen for luftsportsområder i Oslo og Farris TMA i 2011. I løpet av 2012 fikk vi ytterligere to nye luftsportsområder i Oslo TMA, Starmoen G og H. Utvidelser av Farris TMA vestover har fått NLFs fokus og det er aktuelt med nye områder i denne regionen.

Luftromskomiteen har jobbet videre med etablering av nye høydeflygingsområder for seilflyging og det forventes at enkelte av dem kan tas i bruk i løpet av 2013. Ny avtale med Avinor er under utarbeidelse og Luftfartstilsynet har søknader på bordet for opprettelse av områder.

Miljø

Tom Erik Hole er seksjonens representant i NLFs sentrale miljøutvalg.

Flere av våre klubber følger miljøpress rundt aktiviteten knyttet til flyplasser og flystriper. Gjennom fokus på støy og hensynsfull luftsportsaktivitet kan vi forebygge denne type problematikk og skape gode naboforhold.

Flybensin av kvalitet 91/96 oktan ble ikke tilgjengelig i Norge i 2012, og fortsatt henvises vår virksomhet til å benytte enten 100LL eller Mogas.

Teknisk

Hans Magnus Borge er leder av teknisk komité. NLFs CAMO er nå i god drift og hovedtyngden av norske seilfly, ca. 90 totalt, er tilknyttet tjenesten i kontrollert miljø. Fra 2013 tilbys også ukontrollert miljø i tillegg til at prisnivået for seilflyene reduseres.

Behovet for utdanning av nye seilflyteknikere synes å være stort og klubbene oppfordres til å finne frem til personell samt utdanne disse.

Riksanlegget – Ole Reistad Senter (ORS)

Steinar Øksenholt har vært daglig leder ved ORS med ansvaret for forretningsmessig drift av anlegget, koordinere og gjennomføre arrangementer, opprettholde og søke godkjenninger av anlegget, vedlikeholde og utvikle anlegget og imøtekomme offentlige krav og rutiner for driften.

Fra 1. juli tiltrådte Guri og Espen Aarhus i 100% stillinger med ansvar for drift, vedlikehold og vertskap ved ORS. Trond Erik Mørkved fungerte i sesongen som primær slepeflyger og assistent til senterdriften. Anlegget har i sesongen 2012 fremstått bedre enn noen gang og viser at aktivt vedlikehold og oppgradering har stor betydning.

Hans Christian Gunneng er leder i anleggsutvalget. I løpet av 2012 ble det gjennomført omfattende oppgradering av administrasjonsbygget og hytter. Et mindre påbygg til administrasjonsbygget ble reist som har gitt rom til nytt kjøkken og større spiserom.

Ved ORS er et arbeid for justering av reguleringssplanen igangsatt, noe som også har betydning for forlengelse av festekontrakten. Nye prosjekter knyttet til klubbhus og hytte/hytter tilrettelagt for våre handikappede piloter er utredet og foreløpig lagt på vent.

Etterspørsel etter hangarplasser er i dag langt større en tilbudet og arealplanlegging med tanke på nybygging er under oppstart.

Luftsportsuka ble gjennomført for første gang i 2012 med ORS som arena. Et godt gjennomført arrangement har lagt grunnlag for en årlig gjennomføring. Arrangementet er også i 2013 besluttet lagt til ORS.

Rekruttering og aktivitet

Tore Øvreeide er leder av PR og rekrutteringskomiteen. Martin Bjørnebekk er seksjonens representant i NLFs sentrale ungdomsutvalg.

PR og rekrutteringskomiteen har i samarbeid med Os Aero Klubb og Gardermoen Seilflyklubb gjennomført rekruttering 2012. Tiltaket gav god medieomtale og skapte mye aktivitet, men resulterte i relativt beskjedent resultat hva angår nye elever.

I et samarbeid med TV Norge og kanalen MAX ble det et program i serien Fritt Fall spilt inn ved besøk hos Nome Flyklubb i Telemark. Jenny Skavlan fikk instruksjon frem mot sin utfordring som hun bestod med glans. Betydelig innsats ble ytt fra klubben og seksjonen, noe som resulterte i et 45 min TV innslag.

Seksjonen har aktivt søkt midler og tilrettelagt spesielt for junioraktiviteter. Det er avholdt to juniorsamlinger (Starmoen og Salangen), videreført satsningsgruppa (landslaget) gitt støtte til kurs og konkurranser og støttet til lokalet aktivitetstiltak.

Prosjektet "Tilrettelagt luftsport" for funksjonshemmede ble videreført i 2012. Prosjektet fikk tilført nye midler til fabrikkoverhaling av flyet som fremstod som nytt til sesongstart. Mariann Moen er tilkommet som nye elev. Svært aktiv og godt motivert fløy hun sin første solo på sensommeren.

Seilflysport

Ole Baartvedt har vært redaktør for Seilflysport i 2012. Seilflysport kom ut som to ordinære nummer i tillegg til at vi fikk plass med 12 sider i oktoberutgaven av Flynytt dette året.

Gjennom året har seksjonsstyret vurdert fremtiden til Seilflysport. Mot slutten av 2012 var det klart at Seilflysport ble nedlagt da to alternativer til erstatning var klare. Det var ikke lengre god økonomi i produksjonen av et blad for 900 lesere. Styret valgt å gå videre med alternativet Nordic Gliding fremfor et samarbeid med Flynytt. Etablering av Nordic Gliding ble besluttet i desember og forventes og utkomme som felles nordisk medlemsblad allerede i april 2013. Jens Trabolt fra Danmark er engasjert som redaktør. Fra første nummer er både Danmark, Sverige og Norge med på satsningen.

Seilflyseksjonens årsberetning

Konkurrans- og breddeidrett

Nils Asbjørn Sekse er leder av Uttak- og konkurransekomiteen (UKK).

Jon Erik Lygren, Kristoffer Samuelson, Gunnar Grønlien (alle Os Aero Klubb) og Arnulf Snekvik (NTH Flyklubb) representerte Norge i Nordisk mesterskap for juniorer ved Arnborg, Danmark. Med plasseringer henholdsvis som 4, 5, 7 og 13 presterte det norske laget meget godt i utfordrende forhold og kun tre gyldige dager. Det er fortsatt godt påfyll av juniorer som ønsker å satse, slik at støtten til denne utviklingen er av betydning for S/NLF.

Både Norgesmesterskapene og Norges Cup tiltrakk seg færre deltakere enn normalt og trenden fra 2011 fortsetter i så måte. OLC Norway (Online Contest) ble videreført og det ble her dokumentert 530 flygninger og i overkant av 95.000 km i 2012.

Norgesmestere i 2012 ble: NM Åpen HK, Ole John Aske (NTH Flyklubb), NM Klubbklasse, Kato Kvitne (Os Aero Klubb), Sportsklasse, Arne Martin Güettler (Drammen Flyklubb). Det ble ikke gyldig NM for juniorer og NM acro ble ikke avholdt

Totalvinner av Norges Cup 2012 var Kato Kvitne (Os Aero Klubb)

OLC Norway for distanse og hastighet ble vunnet av Erlend Sørbye (Gardermoen Seilflyklubb). NTH Flyklubb vant klubbkonkurransen.

UKK arrangerte også i april 2012 et konkurranseliderseminar for personell ansvarlig for gjennomføring av Norges Cup og Norgesmesterskap.

Merker og rekorder

Tore Bjørnstad leder Merke- og rekordkomiteen. Det er ikke godkjent og ustedet nye Sølv-C, Gull-C, diamanter eller Norske rekorder i 2012.

Service til medlemmer og klubber

Omstillingen i administrasjonen fortsatte i 2012. Det tok lengre tid enn forutsatt å finne permanent løsning på bemanningen etter at John Eirik Laupsa

gikk over i posisjonen som generalsekretær i 2012. I administrasjonen har dette medført prioritering av arbeidsoppgaver. Bistand og service til klubber og medlemmer har fortsatt vært en prioritert kjerneoppgave. Utviklingsarbeidet i seksjonen, moderniseringen og forenklingen av oppgaver og tilbud har nok lidd noe under det siste årets prioriteringer. Tilbudet er fortsatt mangfoldig, og andre kjerneoppgaver har vært å kunne tilby opplæring på ulike nivåer både lokalt, regionalt og sentralt. Rammefaktorer som teknisk oppfølging og tilgang til luftrom var også viktig i 2012.

Vurdering av aktivitet i forhold til mål

Seksjonsstyrets evaluering av handlingsplan med tilhørende mål for 2012, viser en god grad av måloppnåelse innenfor de ulike satsningsområdene. Arbeidet med implementering av nye europeiske regler har fortsatt stort fokus og med økende arbeidsbelastning. Etter planen ligger vi fortsatt noe etter i dette arbeidet ved utgangen av 2012. Det har også vært utfordrende å behandle samt publisere rapporter for innrapporterte avvik og hendelser.

Sikkerhetsnivået i norsk seilflyging er fortsatt høyt, men de siste to årene viser at vi er sårbare ved store materielle skader. Norsk seilflyging kan over tid ikke havarerer like mye om vi skal oppfattes som en seriøs aktør med sikkerhet i fokus.

Aktivitetmessig var det en økning på ca. 7% i rapporterte timer, mens det var en nedgang på ca. 5% i antall starter. Tatt i betraktning at det var mye dårlig vær i sesongen også i 2012, er tallene ikke så ille. Likevel er rekrutteringen jevnt over landet fortsatt lav og dette gir utslag på produksjonen av spesielt starter.

Alle sentrale kurs og arrangementer ble gjennomført som planlagt i 2012, sett bort fra de sentrale intensivkursene som for første gang ikke tiltrakk seg deltakere i 2012.

Økonomi

Revidert budsjettmålet for 2012 var et driftsunder-

skudd på kr. 955.000 etter at vedlikeholdskostnader ved Ole Reistad Senter ble forskjøvet med ett år. Driften av Ole Reistad Senter var derimot budsjettert med et overskudd på 300.000.

Seilflyseksjonens resultat for 2012 ble et underskudd på kr 757.472. Sett opp mot resultatet er dette et positivt avvik på tilnærmet 200.000. Resultatet er oppnådd gjennom nok et godt år i driften på ORS hvor overskuddet ble om lag kr. 630.000. Noe av oppgraderingen på ORS har også blitt aktivert og økt senterets bokførte verdi.

Drift av seksjonens riksanlegg, Ole Reistad Senter, og status for Seilflymateriellfondet fremkommer i seksjonsregnskapet.

Seksjonen har ved utgangen av 2012 tre faste ansatte, en i administrasjonen og to ved ORS. Satsningen ved ORS vil fremover belaste seksjonen med mer kostnader enn tidligere, men målsetning er også å øke omsetningen og inntjeningen ved senteret. Viktig har det uansett vært å tilpasse bemanningen til driften.

Det vises forøvrig til resultatregnskap med balanse og noter for en fullverdig status.

Sluttbemerkning

Riksanlegget på Starmoen er seilfly-Norges ansikt utad. En utvidet stab er en viktig milepel for seksjonen. Det gjør oss i stand til å ruste opp og sette i stand anlegget til en standard vi ønsker å ha. Etter bare seks måneders drift kan alle se at dette har båret frukter.

En kombinasjon av økonomiske og faglige ressurser er noe av veien som må gås. Etter hvert håper vi den økonomiske siden styrkes enda mer til nye utskiftninger og forbedringer av anlegget.

Høsten 2012 er det også arbeidet for å sikre slepefly til Starmoen. Eierne av dagens Pawnee LN-EIC har ønsket å trekke seg ut og det er

forventet at Forbundsstyret godkjenner seilflyseksjonens søknad om midler til kjøp av LN-EIC. Flyet vil eies av Norges Luftsportforbund. Flyet skal være operativt inntil det er høstet erfaring fra klubber med andre typer slepefly.

Arbeidet med det nye europeiske kravet til skolevirksomhet og sertifikater (ATO og LAPL) har stått på programmet også i 2012. Alle avtaler er fortsatt ikke på plass, men landene har tre års overgangstid – til 2015. Avklarende runder med Luftfartstilsynet (LT) foregår, og mye tyder på at sertifikatene heretter utstedes livslangt av LT med anbefaling fra NLF.

PR- og rekruttering er et viktig område for S/NLF. I mer enn ti år har vi blitt stadig færre. Nye ideer og kreative utspill har kommet, og vi har oftere vært i media. Vi holder fortsatt fortet, men hvert år forsvinner et antall medlemmer tilsvarende en seilflyklubb. Det er ikke bra.

Denne trenden må stanses. Seilflykonferansen på Storefjell lanserte høsten 2012 forslag til ny seilflylogo og klær. Sammen med økt innsats blant de unge er det absolutt muligheter for å stanse nedgangen, noe styret ser positivt på.

Seilflyseksjonen får i 2013 nytt felles blad. Seilflysport ble i 2012 historie. Med liten medlemsmasse og få eksemplarer i opplag, var det ikke lenger mulig å holde bladet i gang. Styret søkte derfor nye samarbeidsformer. Høsten 2012 kom Motorflyseksjonens og Mikroflyseksjonens blad, Flynytt, ut med seilflystoff. Senhøsten kom det fortgang i en tidligere ide om et felles nordisk prosjekt, Nordic Gliding. Før jul i 2012 ble det bestemt at Nordic Gliding blir seilflyseksjonens medlemsblad sammen med seilflyseksjonene i Sverige og Danmark. Vi ønsker det nye bladet velkommen i 2013!

En stor takk til alle som hver på sin måte har bidratt til seilflyingens beste i 2012.

Jan Erik Kregnes (s). *leder*

Komiteer og utvalg oppnevnt av forbundsstyret

Ungdomsutvalg

Navn	Tittel
Tobias Veland	leder (mikrofly)
Linda Christine Lilleng	nestleder (motorfly)
Andreas Olaussen	medlem (modellfly)
Kjetil Børs-Lind	medlem (HG/PG)
Jenny Hagemoen	medlem (fallskjerm)
Martin Bjørnebekk	medlem (seilfly)

Luftromsutvalg

Per Osen	leder (seilfly)
Roger Holm	(mikrofly)
Frank Due Halvorsen	(fallskjerm)
Bjørn Strøm	(motorfly)
Hans Cato Grytnes	(HG/PG)
Rolf Meum	(modellfly)
Lars Øyno	(FAI delegat CANS)
Jan Gunnar Søfteland	(konsulent)
George Lundberg	(sekretariatet)

Anleggsutvalg

Morten S. Haave	(modellfly) leder
Arne Christian Boiesen	(HG/PG)
Jarle Bakk	(fallskjerm)
Dag Bråthen	(mikrofly)
Ulf Bjørtomt	(motorfly)
Hans Chr. Gunneng	(seilfly)
John Eirik Laupsa	(sekretariatet)

Hederstegnskomité

Torolf Paulshus	leder (fallskjerm)
Kjell Lyshaugen	medlem (motorfly)
Narve Jensen	medlem (modellfly)
Mette L. Guhnfeldt	medlem (seilfly)

Miljøutvalg

Navn	Tittel
Tom Erik Hole	leder (seilfly)
Tor Berg	(mikrofly)
Kåre Liasjø	(motorfly)
Arne Christian Boiesen	(HG/PG)
Endre Jacobsen	(fallskjerm)
Magnus Nordstrand	(modellfly)
Torkell Sætervadet	(sekretariatet)

Delegater til internasjonale organisasjoner

Fédération Aéronautique Internationale (FAI)

Arild Solbakken	visepresident FAI
-----------------	-------------------

Delegater til FAIs kommisjoner

Delegat /Alternativ delegat

Mikael Klingberg	CIA - ballong
Kurt Norevik / Kjell Lyshaugen	GAC - motorfly
Arild Solbakken / Lars Øyno	IGC - seilfly
Pål Bergan / Trude Sviggum	IPC - fallskjerm
Narve Jensen / Tom Erik Sørensen	CIAM - modellfly
Thore Thoresen / Ivar Dyrdal	CIVA - aerobatics
Tormod Veiby / Mariann Flasnes	CIMA - mikrofly
Knut Kåstad Nygard / Øyvind Ellefsen	CIVL - HG/PG
Knut Brødreskift / Tor Wattum	CIACA - amatør.
Tom Erik Hole	CIE - miljø

Delegater til internasjonale organisasjoner

Europe Air Sports (EAS)

Lars Øyno delegat

European Gliding Union (EGU)

Steinar Øksenholt delegat

European Hanggliding and Paragliding Association (EHPA)

Arne H. Hillestad delegat

European Microlight Federation (EMF)

Roger Holm delegat

European Powered Flying Union (EPFU)

Bjørn Skogøy delegat

European Parachute Union (EPU)

Hans Christian Heer Amlie delegat

European Federation of Light Experimental and Vintage Aircraft (EFLEVA)

Knut Brødreskift delegat

Ansatte

Navn	Tittel
Tore Båsland	Forbundets generalsekretær til 28. februar og seniorrådgiver frem til 1. oktober 2012
John Eirik Laupsa	Seniorrådgiver til 28. februar og forbundets generalsekretær fra 1. mars 2012
Arne Mathisen	Assisterende generalsekretær (50 % stilling fra 1. juli 2012)
Jostein Tangen	Deltidsstilling som kvalitets- og sikkerhetssjef i NLF, i kombinasjon med deltidsstilling som IT ansvarlig for forbundet
Rut Sollien	Ivaretar regnskapsfunksjonen, i kombinasjon med medlems- og lisensservice
Inger Aslaksen	Ivaretar medlems- og lisensservice i tillegg til sentralbord og postbehandling
Sissel Orderdalen	Deltidsstilling på medlems- og lisensservice fra november
Tom Brien	Aktivitetskonsulent i 50% stilling.
Einar Bjørnebekk	Flyteknisk fagsjef, med ansvar for drift av NLF CAMO
Knut Grønscar	Teknisk fagkonsulent i NLF CAMO
Tom Bjerke	Fagsjef og avdelingssjef for mikroflyging samt ivaretar administrative oppgaver for motorfly og NLF CAMO
Steinar Øksenholt	Fagsjef og avdelingssjef for seilfly, og ansvarlig for driften av seilflysenteret på Starmoen
Arne H. Hillestad	Fagsjef og avdelingssjef for hanggliding og paragliding
Jan E. Wang	Fagsjef og avdelingssjef for fallskjerm
George Lundberg	Fagsjef og avdelingssjef for motorfly
Jon Gunnar Wold	Fagsjef og avdelingssjef for modellfly
Torkell Sætervadet	Redaktør av Flynytt i 60 % stilling og som informasjonsrådgiver 40 %.
Espen Aarhus	Driftsleder på Starmoen
Guri Aarhus	Assisterende driftsleder på Starmoen
Knut Lien	Deltidsstilling som landslagssjef fallskjerm

Klubber tilsluttet NLF med medlemstall

Seilflyklubber/grupper

Klubb	2012	2011
Borg FK/Seilfly	5	5
Drammen FK/Seilfly	155	161
Dyrvedalen Langflygarl/Seil	2	2
Elverum FK/Seilfly	75	64
Gardermoen SFK	76	84
Gauldal SFK	41	45
Hallingdal FK/Seilfly	51	54
Hamar FK/Seilfly (ny 2011)	4	4
Haugaland SFK	37	32
Hedmark FK/Seilfly	16	22
Jeløy SFK	32	32
Lesja SFK	9	11
Nome FK/Seilfly	37	35
Nordfjord SFK	13	16
NTH FK/Seilfly	114	118
Os AK/Seilfly	89	90
Oslo SFK	66	77
Ringerikes SFK	35	37
Salangen LSK/Seilfly	11	10
Sandefjord SFK	71	62
Seilflyhistorisk forening	43	46
Seilflyklubben Mjøsa	20	20
Stord FK/Seilfly *)	5	11
Tønsberg SFK	25	30
Valdres FK/Seilfly	47	52
Voss FK/Seilfly	55	59
Total	1134	1179

*) Stord Seilflyklubb sammensluttet med Stord Flyklubb som gruppe 31.05.11

Ballongklubb

Klubb	2012	2011
Ballongklubben Frisk Bris	22	24
Total	22	24

Fallskjermklubber

Klubb	2012	2011
Asker og Bærum FSK	14	12
Bergen FSK	155	148
Bodø FSK	62	73
FSK Krigsskolen	31	32
Fønics FSK	164	170
Grenland FSK	427	255
HAGL FSK	165	261
Hønefoss FSK (ny 2011)	13	6
Kjevik FSK	125	67
Lesja FSK	168	159
Nimbus FSK	91	81
NTNU FSK	262	321
Oslo FSK	881	1042
Rana FSK	15	15
Stavanger FSK	288	298
Troms FSK	85	128
Tromsø FSK	84	62
Trondanes Frilynte FSK	43	17
Tønsberg FSK	1105	1092
Veteranenes FSK	49	49
Voss FSK	1109	1017
Sum	5336	5305

Hangglider- og paragliderklubber/grupper

Klubb	2012	2011	Klubb	2012	2011
Alta HG/PGK	11	11	Oslo HG/PGK	26	25
Bergen HG/PGK	151	132	Oslo og Omegn HGK	52	56
Bodø HG/PGK	60	62	Oslo PGK	391	413
Drammen og Omegn PGK	58	37	Polarsirkelen HG/PGK	40	43
Dyrvedalen langflygarlaug	4	4	Ringerike/Hole LSK	32	25
Fjordane LSK	37	36	Romsdalstindene PGK	48	50
Grenland HGK *)		6	Ryfylke PGK	16	18
Gulen HGK	29	34	Sirdal LSK HG/PG	19	16
Hallingdal PGK	39	28	Skorve Flylag	6	6
Hardanger PGK	58	68	Sogn PGK	24	22
Harstad HGPGK	54	45	Sportwing HGK	49	34
Haugaland H/PK	44	48	Steinkjer HGK	13	12
Hedemarken HGK	61	58	Stjørdal HG/PGK	54	57
Hof PGK	73	73	Stratus PGK	17	17
Hvittingfoss LSK	75	77	Sørlandets PGK	49	50
Jetta LSK	16	22	Tromsø HG/PGK	77	82
Jæren HG/PGK	76	72	Tron HGK	18	21
Kongsberg HGK	18	17	Valdres HGK	16	18
Lier HGK	33	38	Vesterålen HG/PG	78	60
Longyearbyen LSK	17	6	Volda/Ørsta HSL	30	36
Meløy PG/HGK	17	8	Voss HG/PGK	267	221
Mjøsa PGK	3	5	Ålesund PGK	45	46
Narvik HG/PGK	16	17	Total	2476	2409
Nesna PGK	29	25			
Nidaros PGK	78	96			
Nordlysbyen AK/HP (ny 2011)	1	0			
Nordvest PGK	8	10			
Orkla HGK	43	46			

*) Grenland HGK slettes 01.01.12

Klubber tilsluttet NLF med medlemstall

Mikroflyklubber/grupper

Klubb	2012	2011	Klubb	2012	2011
Agdenes MFK	4	6	Salangen LSK/Mikro	2	1
Ballangen FK	16	23	Salten MFK	44	39
Bergen Aero K/Mikro	30	24	Sandnessjøen A/Mikro	7	5
Brekken MFK (ny 2011)	9	7	Skogn LSK	44	39
Drammen FK/Mikro	35	35	Snåsa MFK	31	31
Elverum FK/Mikro	20	9	Sola MFK	56	53
Grenland FK/Mikro	40	33	Solungen MFK	12	14
Grenseland MFK	2	2	Spydeberg MFK	61	67
Hallingdal FK/Mikro	33	33	Stord FK/mikro	55	54
Hardanger MFK	37	35	Stryn LSK/Mikro	14	12
Hedmark FK/Mikro	47	40	Sunnadal FK./Mikro	11	11
Hønefoss MFK	25	23	Sunnmøre MFK	30	30
Innherred MFK	19	17	Surnadal LSK	16	17
Jarlsberg MFK	71	78	Tele-Agder FK	50	54
Jæren MFK	88	87	Tromsø MFK	20	21
Kjeller SFK (ny 2011)	71	59	Volda/Ørsta FK/Mikro	4	3
Kløfta MFK	31	34	Værnes FK/Mikro *)	69	81
Lakselv MFK	25	29	Ørland FK/Mikro	2	2
Land FK/Mikro	30	30	Sum	1496	1452
Lier MFK	17	18			
Lista FK (ny 2011)	41	40			
Mikroflyklubben Øst	64	63			
Mosjøen MFK	26	32			
Namdal FK/Mikro	27	19			
Narvik FK/Mikro	14	8			
Nordlysbyen AK/Mikro (ny)	17				
Oppdal MFK	41	30			
Phoenix MFK	39	40			
Ringerikes MFK	49	54			

*) Levanger MFK er sammensluttet i 2012 med Værnes FK som gruppe

Motorflyklubber/grupper

Klubb	2012	2011	Klubb	2012	2011
Aerobatic Club of Norway	42	41	Nordlysbyen AK (ny 2011)	6	Ny
Bardufoss FK	46	48	Notodden og Kongsberg FK	63	59
Bergen AK	248	272	NTH FK/Motor	8	8
Bodø FK	104	110	Oppdal FK/Motor	3	4
Borg FK/Motor	105	110	Oslo FK	145	179
Drammen FK/Motor	103	104	Rakkestad FK	39	30
Elverum FK/Motor	52	56	Ringerikes MFK	59	59
Fjordane FK	30	35	Rygge FK	128	133
Follo FK	78	88	Røros FK	37	36
Gardermoen FK	76	67	Saltdal FK/Motor	13	13
Gjøvik og Toten FK	88	83	Sandane FK	12	13
Glåmdal FK	16	15	Sandefjord MFK	92	91
Grenland FK	127	131	Sandnessjøen A K	5	6
Gudbrandsdal FK	40	42	Skywing FK	7	10
Hallingdal FK/Motor	67	62	Sola FK	296	288
Hamar FK	13	12	Sola flystasjons FK	62	51
Harstad FK	24	18	Stord FK	10	14
Hattfjelldal FK	11	11	Sunnal FK./Motor	4	6
Hedmark FK/Motor	70	82	Tromsø FK	86	90
Kilen SFK	59	64	Trondheim FK/Motor	21	21
Kjevik FK	82	74	Trysil FK	29	22
Land FK	10	10	Tynset FK	42	42
Lofoten FK	9	8	Tønsberg FK	74	77
Mo FK/Motor	15	14	Uglen FK	10	8
Molde AK	22	21	Vadsø FK	10	11
Møre FK	18	18	Valdres FK/Motor	97	96
Namdal FK	3	4	Vigra AK *)		8
Narvik FK/Motor	13	14	Volda/Ørsta FK/Motor	36	37
Nedre Romerike FK	520	553	Værnes FK	152	152
Nome FK/Motor	16	17	Ørland FK/Motor	24	34
Nordhordland FK	43	46	Total	3720	3828

*) Vigra Aero Klubb slettet 01.01.12

Klubber tilsluttet NLF med medlemstall

Modellflyklubber/grupper

Klubb	2012	2011	Klubb	2012	2011
Agder MFK	68	66	Innherred RC-klubb	38	42
Andebu MFK	13	14	Jetmodellklubben	56	46
Asker MK	67	64	Jotunheimen MFK	16	23
Askim MFK	15	18	Kongsberg MFK	76	71
Aurskog-Høland MFK	66	58	Kongsvinger MFKxs	32	38
Bamble MFK	53	52	Landingen RCK	25	31
Bergen MFK	72	74	Larvik MFK	67	98
Bodø MFK	113	118	Larvik RCHK *		5
Bærum MFK	127	132	Lillehammer MFK	51	44
Cirrus RC FK	110	113	Lofoten RC-Klubb	9	11
Condor MFK	22	22	Løten MFK	45	52
Drammen MFK	107	108	Malvik MFK	24	22
Dyrøy RCK (ny 2010)	12	15	MFK Vingen	63	61
Elverum FK/Modell	25	21	Modum MSK	38	30
Etne MFK	6	4	Molde & omegn MFK	19	25
Fitjar MFK	7	12	Mosjøen MFK	20	17
Folgefonn RC-klubb	22	29	Moss MFK	55	53
Forus RC Klubb	195	183	Namdal MFK	32	59
Fredrikstad MFK	50	59	Narvik MFK	26	27
Gjøvik & omegn MFK	60	58	Notodden MFK	21	20
Glåmdal RCK	18	25	Os AK/Modell	74	75
Gudbrandsdal FK/Modell	10	11	Oslo og Omegn MHK	44	57
Gulen LSK/Modell	21	18	Phoenix RCC	100	115
Gullknapp MFK	89	89	Rana RC LSK	17	17
Hadeland MFK	42	39	Rana RCAF	10	13
Hadsel RCK (ny 2011)	15	14	Ringerike MFK	33	36
Halden MFK	33	34	Rjukan MFK	25	30
Hallingdal FK/Modell	51	53	Ryfylke MFK	52	56
Harstad MFK	38	38	Røyken og Hurum MFK	32	37
Haugaland MK	66	74	Salangen LSK/Mod	9	9
Hemne MFK	3	7	Sandnessjøen AK/Mod	19	21
Hustadvika MFK	24	19	Senja MFK	25	22

Klubb	2012	2011
Sigdal LSK/Modell	26	31
Sirdal LSK/M	2	3
Skedsmo MFK	39	43
Snåsa FK/Modell	5	5
Stavanger RCK	9	17
Stjørdal MFK	40	41
Storfosna MFK	11	10
Stryn LSK/Modell	17	13
Sundal FK./Modell	29	24
Sørlandets MFK	31	25
Sørlandets RCHK	7	12
Toten RCHK	4	5
Tromsø MFK	93	89
Trondheim MFK	125	141
Tønsberg MFK	101	96
Valdres FK/Modell	73	82
Vesterålen RCK (ny 2011)	37	22
Vingtor RC Club	135	135
Voss MFK	29	32
Ytre Namdal MFK (ny 2012)	27	
Ørnen MFK	27	27
Ålesund og Omegn MFK	50	49
Total	3 690	3 805

*Larvik RC helikopterklubb slettet 01.01.2012

Klubber tilsluttet NLF med medlemstall

Klubber med grupper

Følgende klubber har grupper for to eller flere av forbundets idretter per 31.12.2012

Klubb	Motor	Seil	Modell	Mikro	HG/PG	SUM
Bergen Aero Klubb	248			30		278
Borg Flyklubb	105	5				110
Drammen Flyklubb	103	155		35		293
Dyrvedalen Langflygarlaug		2			4	6
Elverum Flyklubb	52	75	25	20		172
Grenland Flyklubb	127			40		167
Gudbrandsdal Flyklubb	40		10			50
Gulen Luftsportsklubb			21		29	50
Hallingdal Flyklubb	67	51	51	33		202
Hamar Flyklubb	13	4				17
Hedmark Flyklubb	70	16		47		133
Land Flyklubb	10			30		40
Namdal Flyklubb	3			27		30
Narvik Flyklubb	13			14		27
Nome Flyklubb	16	37				53
Nordlysbyen Aeroklubb	6			17	1	24
NTH Flyklubb	8	114				122
Oppdal Flyklubb	3			41		44
Os Aero Klubb		89	74			163
Salangen Luftsportsklubb		11	9	2		22
Sandnessjøen Aero Klubb	5		19	7		31
Sirdal Luftsportsklubb			2		19	21
Snåsa Flyklubb			5	29		34
Stord Flyklubb	10	5		55		70
Stryn Luftsportsklubb			17	14		31
Sunddal Flyklubb	4		29	11		44
Valdres Flyklubb	97	47	73			217
Volda/Ørsta Flyklubb	36			4		40
Værnes Flyklubb	152			69		221
Ørland Flyklubb	24			2		26
Totalt 30 klubber						
Antall grupper	23	13	12	20	4	

Norges Luftsportforbund
Postboks 383 Sentrum, 0102 OSLO, +47 23 01 04 50
post@nlf.no, www.nlf.no